

Valsts ieņēmumu
dienests

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

PUBLISKAIS pārskats 2022

SATURS

ĢENERĀLDIREKTORES UZRUNA	3
DAŽI 2022.GADA FAKTI	5
PAMATINFORMĀCIJA	6
VID juridiskais statuss un struktūra	6
VID darbības prioritātes 2022.gadā	7
VID ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2020-2022	8
VID DARBĪBAS REZULTĀTI	9
Klientu vajadzībām atbilstoši pakalpojumi – pazīstam savu klientu	9
Uz uzticēšanos vērsta komunikācija un sadarbība – uzticamies savam klientam	13
Vieda uzraudzība godīgas uzņēmējdarbības vides un labklājības veicināšanai – palīdzam mainīt saistību izpildes uzvedību, daloties ar informāciju un zināšanām	17
Profesionāli, lojāli, godīgi, atbildīgi un uz sadarbību vērsti darbinieki	25
VID SNIEGTIE PAKALPOJUMI	27
FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS	30
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	30
VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2022.gadā	31
PERSONĀLS	32
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	33
2023.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	36

ĢENERĀLDIREKTORES UZRUNA

Nodokļu maksātāji, sadarbības partneri, kolēģi!

Iepriekšējais bija kārtējais robežšķirtnes gads – brīdī, kad Latvija pakāpeniski sāka atgūties no pandēmijas, mūs satricināja Krievijas nežēlīgais karš Ukrainā.

Patiesi lepojos ar mūsu valsti – esam skaidri paiduši atbalstu Ukrainai no kara pirmās dienas, starptautiskajā arēnā mudinot un piedaloties nozīmīgu lēmumu pieņemšanā. Valsts iestādes, tostarp VID, spēja ātri, radoši un bez kompromisiem pārplānot sistēmas darbu, lai sniegtu palīdzību gan Ukrainai un kara bēgļiem Latvijā, kā arī darītu visu, lai rūpētos par sankciju ieviešanu un izolētu Krieviju no Eiropas ekonomikas. Savukārt ātrums un noturība, kurā radās pilsoniskā palīdzības kustība nevalstisko organizāciju, uzņēmumu un privātpersonu līmenī, bija Latvijā kas nepieredzēts! Droši varu teikt, ka šajā ziņā Latvija izceļas kā sīksta, saliedēta valsts, kas spējusi ātri piemēroties jaunajiem apstākļiem un bez kavēšanās nostāties pareizajā vēstures pusē. Paldies katram, kurš iesaistās un rod spēku nenogurt!

2022.gads bija noslēdzošais iestādes stratēģijas darbības gads, kurā paralēli strādājām pie jaunās 2023.–2026.gada stratēģijas. VID darbinieku uzdrīkstēšanās un darbs vainagojās ar Eiropas Komisijas finansējuma piesaisti, kas ļāva jauno stratēģiju izstrādāt valsts iestādei ne tik ierastā tvērumā kopā ar neatkarīgu, reizēm nesaudzīgu, bet tieši tāpēc vērtīgu ekspertīzi un ceļa rādītāju no malas. Starptautiskā auditoriķompānija "PricewaterhouseCoopers" nodrošināja iespēju aplūkot starptautisko praksi un zinātību nodokļu un muitas lietās, tikmēr pati stratēģijas izstrāde notika ciešā sadarbībā ar lielu daļu no jums – Latvijas sociālajiem partneriem.

Nodokļu iekasēšanas ziņā 2022.gads nesa iepriekšējā periodā rūpīgi koptos augļus. Mēs redzam, ka labprātīga nodokļu nomaksa lēni, tomēr ar katru gadu kļūst par pašsaprotamāku attieksmes pret valsti jautājumu, un mēs cilvēkiem tajā sniedzam pēc iespējas labāko atbalstu. Gada ienākumu deklarācijas aizpildīt šobrīd nozīmē vien dažus klikšķus, 99% mūsu pakalpojumu ir digitāli. Sajā jautājumā ārējie auditori mūs pielīdzina Ziemeļvalstu līmenim, savukārt mūsu konsultantus klienti pastāvīgi uzslavē par laipnu un cilvēcīgi saprotamu tiešo komunikāciju. Tikmēr mūsu otra – uzrauga – funkcija prioritāšu ziņā bija nemainīga: samazināt "aploksņu algu" izmaksas un pievienotās vērtības nodokļa izkrāpšanu, kā arī akcīzes preču, narkotisko vielu kontrabandas un nelegālas izcelsmes skaidras naudas apriti. Īpaši vēlos izcelt darbu ar pievienotās vērtības nodokli (PVN) kopumā – Latvija šobrīd ir TOP 5 Eiropas Savienības valstu saimē ar mazāko t.s. PVN nodokļa plaisu. Lai nodokļu iekasēšanas darbu varētu turpināt vēl veiksmīgāk, ar lielām cerībām raugāties uz Saeimas kā tautas ievēlētā likumdevēja apņemšanos īstenot tās veidotās nodokļu politikas vienkāršošanu un atjaunināšanu. Tas ir svarīgs nākamais solis, lai nodokļu nomaksu iedzīvotājiem un arī mūsu kā nodokļu iekasētāja darbu padarītu efektīvāku.

Tomēr nebūtu godīgi ignorēt vēl kādu 2022.gada pavērsienu, kas VID šo vērtā par smagu gadu. Mums visiem nepatīkamu, bet ļoti vajadzīgu pārejas posmu. VID iekšējās korupcijas apkarošana sasniedza savu vēsturisko maksimumu: aizgājušajā gadā tika ierosināti 20 kriminālprocesi, likvidētas pat 15 gadu vecas negodprātīgu darbinieku un shēmas, realizēta apjomīgākā negodprātīgu amatpersonu aizturēšana Latvijas vēsturē ar notiesājošiem spriedumiem, kur jau piespriesti reāli cietumsodi. Jā, tas izsauca vilņošanās publiskajā telpā, tostarp politikā. Sis nazis ir abpusgriezīgs – no vienas puses tas ir darbs, kas jāizdara Latvijas konkurētspējas un izaugsmes labā, no otras puses – tas ir smags trieciens iestādes reputācijai. Vai mēs varējām attīrīties un izvairīties no publiskuma? Nē, demokrātiskā valstī, īpaši korupcijas jautājumos, tas nav un nedrīkst būt iespējams. Taču esmu droša, ka man ir izdevies VID izveidot tādu iekšējās drošības pārraudzības sistēmu, kas negodprātīgas amatpersonas pieķer un nodod tiesībsargu rokās, neļaujot izvērst savu kaitniecisko rīcību.

Kas VID sagaida nākamajā gadā? Papildu ierastajam darbam ieviestā uzņēmumu segmentācijas prakse ir jāsāk ieviest arī attiecībā ar fiziskajām personām. Tad cilvēka saskarsmes pieredze ar iestādi kļūs arvien efektīvāka, jēgpilnāka un tādēļ – patīkamāka. Izķert vēsturiskās komunikācijas paliekas no sistēmas, kad neatbilstoši gadījumam tiek lietota brīdinoša vai sodoša valoda, balss tonis. Ir jāturpina iesāktais darbs pie uzņēmumu segmentēšanas, jāļauj uzņēmumiem pašiem viegli pārlicināties par to, kurā segmentā viņi atrodas, lai tas motivētu viņus veidot arvien godīgākas attiecības ar valsti un mazinātu ēnu ekonomiku. Tāpat jāturpina digitālo pakalpojumu attīstība – lai arī tie ir ieviesti, uzturošās informācijas tehnoloģiju (IT) sistēmas ir novecojušas, sadrumstalotas un reizēm nenoturīgas, kas savukārt liek šķēršļus pakalpojumu sasniedzamībā.

Mēs kopā veidojam vēl labāku Latviju, un sadarbība ir šī procesa galvenā atslēga. Pateicos visiem, kas mūsu darbu ir palīdzējuši uzlabot gan ar konstruktīvu kritiku, gan pateiktu “paldies”!

IEVA JAUNZEME,
VID ģenerāldirektore

DAŽI 2022.GADA FAKTI

Nodokļu administrācijas jomā arvien labākus rezultātus devis tieši preventīvais darbs. VID atradis un iedzīvinājis efektīvas metodes, kā strādāt ar uzņēmumiem un iedzīvotājiem, kas paši savlaicīgi nav sākuši saistību izpildi.

Individuāli strādājot ar uzņēmumu deklarācijām un iedzīvotājiem ļāva novērst zaudējumus valsts budžetam

71,77 milj. eiro

deklarētais papildu PVN vai neizmaksātās nepamatotās PVN atmaksas

9,5 milj. eiro

deklarētais papildu kapitāla pieauguma nodoklis

Iepriekšējā stratēģijas periodā ir izdevies ieviest uzņēmumu segmentācijas pieeju. Tas ir VID darbs uz riskos orientētu pieeju, kā rezultātā uzņēmums, kurš ir godīgs nodokļu maksātājs, jau šobrīd var būt drošs, ka VID viņu netraucēs un nevērsīs pret viņu kontroles pasākumus. To redzam arī publiskajā telpā – šādi pārmēti ir izzuduši.

2022.gadā turpinājusi mazināties vajadzība pēc piespiedu metodēm, jo arvien vairāk uzņēmumu izmanto iespēju nodokļu parādu labprātīgi samaksāt pa daļām, nevis izvairīties no nomaksas.

PLĀNOTS

23,1 milj. eiro

labprātīgas nomaksas veidā no uzņēmumiem

SALĪDZINĀJUMAM

2019.gadā:

15,2 milj. eiro

VID nostiprinātā prakse pie uzņēmumu pārejām nepieļaut nodokļu parādu atstāšanu vecā uzņēmuma "čaulai" un jauna uzņēmuma veidošanu bez nodokļu samaksāšanas ļāva konstatēt uzņēmumu pārejas gadījumus un piedzīt nodokļus.

175

konstatēti uzņēmumu pārejas gadījumi

25,1 milj. eiro

lemts piedzīt nodokļus

SALĪDZINĀJUMAM

2021.gadā:

87 lēmumi un
20,3 milj. eiro

VID ir lielākais pret Krieviju ieviesto sankciju kontrolētājs Latvijā, tas konsultē citas valstis. Atgādinām, ka Latvija sargā visgarāko augstāk noslogoto Eiropas sauszemes robežu ar Krieviju, kā arī vienlaikus – Baltkrieviju.

Kopš Krievijas kara sākuma Ukrainā:

3788

noraidītas kravas

~ 159

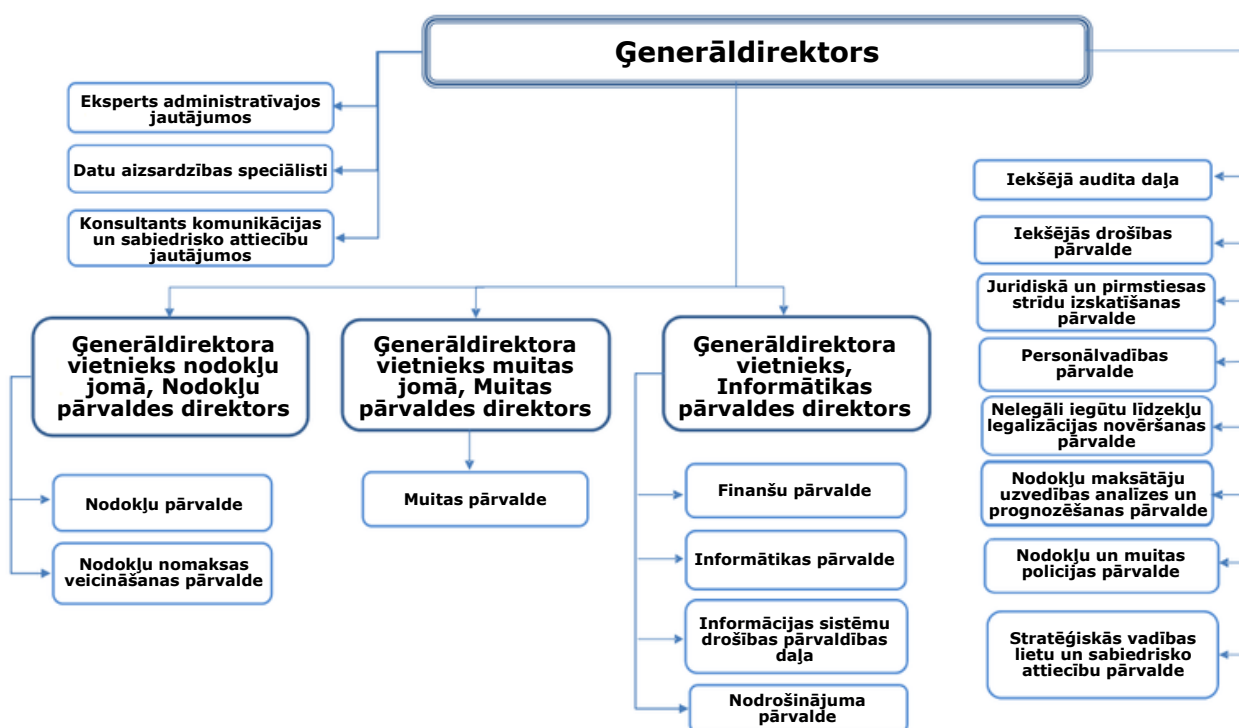
uzsākti kriminālprocesi saistībā ar sankciju pārkāpumiem

PAMATINFORMĀCIJA

VID juridiskais statuss un struktūra

VID ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus Eiropas Savienības (ES) budžetam, īsteno muitas politiku un kārto muitas lietas.

VID galvenie uzdevumi ir noteikti likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu" un likumā "Par nodokļiem un nodevām".

VID struktūra 2022.gadā

VID strukturālās izmaiņas 2022.gadā:

- 1.aprīlī VID ģenerāldirektora vietnieka nodokļu jomā, Nodokļu pārvaldes direktora tiešā pakļautībā Nodokļu pārvaldē izveidota Specializētā nodokļu administrēšanas daļa, kas no likvidējamās Slepenības un drošības režīma nodrošināšanas daļas pārņēma nodokļu administrēšanu un likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpildes kontroli valsts drošības iestādēs, tiesībaizsardzības iestādēs un citās valsts iestādēs, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem sniedz deklarācijas ar informāciju, kas satur valsts noslēpumu;
- 1.novembrī slepenības režīma nodrošināšana dokumentu pārvaldībā (sevišķā lietvedība), kā arī VID administratīvās ēkas tehnisko drošības sistēmu administrēšana un drošības pasākumu organizēšana tika nodota Nodrošinājuma pārvaldei, vienlaikus sevišķās lietvedības funkcionālo pakļautību saglabājot VID ģenerāldirektoram.

VID darbības prioritātes 2022.gadā

Lai uzlabotu nodokļu saistību labprātīgu izpildi, mazinātu ēnu ekonomikas līmeni un stiprinātu sabiedrības aizsardzību, 2022.gadā VID turpināja īstenot šādas prioritātes:

- analītiskās funkcijas attīstība, nodokļu maksātāju segmentēšana turpmākai uz datiem balstītu pakalpojumu grozu izstrādei katrai nodokļu maksātāju segmentācijas grupai;
- darba ienākumu izmaksas, neieturot nodokļus ("aploksņu algu"), mazināšana;
- PVN administrēšanas pilnveide;
- nelegāli iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana un nelegālas izcelsmes skaidras naudas aprites ierobežošana;
- akcīzes preču nelegālas aprites, narkotisko vielu kontrabandas un nelegālas izcelsmes skaidras naudas aprites mazināšana.

VID ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2020-2022

Stratēģiskie mērķi un iniciatīvas:

1. Klientu vajadzībām atbilstoši pakalpojumi – pazīstam savu klientu.

- Analītikas integrācija un datu pārvaldības attīstība.
- Nodokļu maksātāju segmentācija atbilstoši viņu nodokļu saistību izpildes disciplīnai (360 grādu pieeja).
- Nodokļu saistību izpildes stratēģijas īstenošana, nodrošinot katram segmentam atbilstošus pakalpojumus.
- Ērti un viegli lietojami pakalpojumi, kas izstrādāti, pamatojoties uz lietotājpieredzi un pakalpojumu dizaina pieeju.

2. Uz uzticēšanos vērsta komunikācija un sadarbība - uzticamies savam klientam.

- Mērķtiecīga komunikācija nodokļu saistību labprātīgas izpildes veicināšanai.
- Klienta vajadzībām atbilstoša saziņas valoda un komunikācijas veids (kanāls).
- Digitālās ekosistēmas attīstība.
- Paplašināta sadarbība savstarpējai partneru pievienotās vērtības gūšanai.

3. Vieda uzraudzība godīgas uzņēmējdarbības vides un labklājības veicināšanai - palīdzam mainīt saistību izpildes uzvedību, daloties ar informāciju un zināšanām.

- Izmantojot analītiskās zināšanas un pieejamos materiāli tehniskos resursus, izstrādāti un īstenoti pasākumi, kas veicina nodokļu labprātīgu nomaksu.
- Mērķtiecīga rīcība un sadarbība pārkāpumu un noziedzīgu nodarījumu atklāšanā un novēršanā valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā.
- Starptautiskā sadarbība un ES līmeņa prasību ieviešana.
- Aktīva, risku analīzē pamatota rīcība noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai VID ietekmes jomā.

4. Profesionāli, lojāli, godīgi, atbildīgi un uz sadarbību vērsti darbinieki.

- Vērtību iedzīvināšana VID darbinieku ikdienas dzīvē.
- Darbinieku vajadzībām atbalstoša darba vide augstu snieguma rādītāju nodrošināšanai.

VID DARBĪBAS REZULTĀTI

Klientu vajadzībām atbilstoši pakalpojumi – pazīstam savu klientu

DARBĪBAS REZULTĀTI	RĀDĪTĀJS	IZPILDE	INFORMĀCIJA PAR IZPILDI
Lielākā nodokļu maksātāju daļa maksā nodokļus labprātīgi – pilnā apmērā un savlaicīgi	Labprātīgas nodokļu saistību izpildes līmenis (nodokļu maksāšana), %	2020 – 57,5 2021 – 61,0 2022 – 59,0	Rādītājs 2022.gadā nav sasniedzis prognozēto vērtību, kas ir skaidrojams ar sarežģīto ekonomisko situāciju, ko izraisīja Covid-19 izplatība (ir ietekmējusi rādītāja rezultātu visā pārskata periodā), kā arī ar ģeopolitisko situāciju pasaulē un ES noteiktajām sankcijām Krievijas Federācijai un Baltkrievijas Republikai, kas savukārt veicināja strauju cenu inflāciju. Rādītāja prognozētās vērtības nav sasniegtas: • 2020.g. par 8,5 procentpunktiem (prognoze 66%); • 2021.g. par 7 procentpunktiem (prognoze 68%); • 2022.g. par 11 procentpunktiem (prognoze 70%).
	Labprātīgas nodokļu saistību izpildes līmenis (deklarēšana), %	2020 – 58,2 2021 – 64,0 2022 – 58,0	Rādītājs 2022.gadā nav sasniedzis prognozēto vērtību, ko ietekmēja sarežģītie uzņēmējdarbības apstākļi saistībā ar Covid-19 izplatīšanos, kas neveicināja nodokļu pārskatu un deklarāciju savlaicīgu iesniegšanu. Biežāk ar kavējumu tiek iesniegti nodokļu pārskati, kuri nav regulāri iesniedzami. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020. g. par 0,5 procentpunktiem vairāk (prognoze 57,7%); • 2021. g. par 7 procentpunktiem vairāk (prognoze 57%); • 2022. g. par 1 procentpunktu mazāk (prognoze 59%). Kopumā rādītājam ir pozitīva tendence, kas liecina, ka pārskatu iesniegšanas disciplīna uzlabojusies. To ir veicinājuši arī uzkrājuma principa ieviešana VID administrēto valsts ieņēmumu uzskaitē, jo samaksātās summas atbilstošajos nodokļos tiek novirzītas tikai pēc aprēķina pārskatu iesniegšanas, kā arī ar iespēju izmantošanu atbalsta saņemšanai Covid-19 sekū mazināšanai, kuru apstiprinošu lēmumu pieņemšanai tiek izvērtēti pārskatos un deklarācijās norādītie dati.
	Nodokļu ieņēmumus veidojošo komersantu īpatsvars no kopējā komersantu skaita, %	2020 – 71,9 2021 – 70,0 2022 – 75,0	Rādītāja pārsniegšanu ietekmēja komersantu skaita, kas nodrošina ieņēmumus, palielinājums, un kopējā komersantu skaita samazinājums, kas radies, izslēdzot no Uzņēmumu reģistra neaktīvos komersantus (uzņēmējdarbības vides sakārtošanas nolūkā), ģeopolitiskās situācijas pasaulē un ES noteikto sankciju Krievijas Federācijai un Baltkrievijas Republikai rezultātā. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020. g. par 5,4 procentpunktiem vairāk (prognoze 66,5%); • 2021. g. par 2 procentpunktiem vairāk (prognoze 68%); • 2022. g. par 5,5 procentpunktiem vairāk (prognoze 69,5%).
	Kopējā parāda īpatsvars pret kopbudžeta ieņēmumiem, %	2020 – 9,4 2021 – 9,9 2022 – 7,0	Rādītāja izpildi 2022.gadā ietekmēja valsts budžeta ieņēmumu pieaugums, kā arī parādu piedziņas darba efektivizēšana – 2022.gadā ieviestie digitālie risinājumi VID Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmā (automātiskā jauno parādnieku brīdināšana un automātiskā no Komercreģistra izslēgto juridisko personu parādu dzēšanas funkcionalitāte). Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020. g. par 0,52 procentpunktiem vairāk (prognoze 8,88%); • 2021. g. par 1,48 procentpunktiem vairāk (prognoze 8,42%); • 2022. g. par 1,07 procentpunktiem mazāk (prognoze 8,07%). 2020.gada 1.decembrī kopējā parādu summa, salīdzinot ar 2019.gada 1.decembri, ir palielinājusies par 8,0%, kas skaidrojams ar ieviestiem atbalsta pasākumiem nodokļu maksātājiem saistībā ar Covid-19 izraisītās krīzes pārvarēšanai. Ieviesto ierobežojumu dēļ atsevišķām nodokļu maksātāju grupām tika būtiski ierobežota vai pilnībā apturēta saimnieciskā darbība, līdz ar to nodokļu maksātājiem bija problēmas ar saistību izpildi. Rādītāja pieaugumu sekmēja arī piešķirto nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu palielinājums.
Paaugstināta iekasēšanas produktivitāte un efektivitāte	Iekasētie ieņēmumi uz vienu VID darbinieku, tūkst. eiro	2020 – 2734 2021 – 2990 2022 – 3647	Rādītājs 2022.gadā pārsniedz prognozēto vērtību, kas skaidrojams ar vidējo faktiski nodarbināto skaita samazinājumu (vidējais faktiski nodarbināto skaits – 2020.g. 3608, 2021.g. 3538, 2022.g. 3443) un kopbudžeta ieņēmumu, t.sk. VID administrētie nodokļi, nodevu un citu maksājumu ieņēmumu, palielinājumu. Faktiski 2022.gadā uz 1 darbinieku iekasēts par 913 tūkst. euro vairāk nekā 2020.gadā un par 1170 tūkst. euro vairāk nekā 2019.gadā. Rādītājam ir pozitīva tendence – ik gadu ieņēmumi uz 1 darbinieku pieaug. Izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir pārsniegta: • 2020. g. par 170 tūkst. euro (prognoze 2564); • 2021. g. par 326 tūkst. euro (prognoze 2664); • 2022. g. par 853 tūkst. euro (prognoze 2794).
	Viena iekasētā eiro izmaksas, eiro	2020 – 0,0122 2021 – 0,0118 2022 – 0,0102	Rādītāja prognozētā vērtība 2022.gadā sasniegta, tā izpildi ietekmēja kopbudžeta ieņēmumu, t.sk. VID administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu ieņēmumu, palielinājums. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020. g. par 0,0007 euro vairāk (prognoze 0,0115); • 2021. g. par 0,001 euro vairāk (prognoze 0,0108); • 2022. g. sasniegta (prognoze 0,0102).

2022.gadā turpinājās atbalsta pasākumu Covid-19 krīzes pārvarēšanai īstenošana:

1,48 milj. eiro nodokļu samaksas pagarinājumi

neieskaitot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI) valsts fondēto pensiju shēmā (pēc 43 lēmumiem 27 nodokļu maksātājiem piešķirti 109 termiņa pagarinājumi)

7,00 milj. eiro algu subsīdijas

(22 931 atbalsts 12 836 fiziskajām personām)

57,89 milj. eiro granti apgrozāmajiem līdzekļiem

(6924 atbalsti 4194 granta pieteicējiem)

2022.gadā uzsākta Latvijas Atveseļošanas fonda plāna reformas 6.1.1.r. "Analītiskas stiprināšana un datu pārvaldības attīstība nodokļu administrēšanas un muitas jomā" īstenošana, kuras mērķis ir uzlabot nodokļu saistību ievērošanas riska pārvaldību un citas darbības, kas saistītas ar ēnu ekonomikas apkarošanu, kvalitāti un efektivitāti.

2022.gadā ieviests saimnieciskās darbības ieņēmumu (SDI) konts saimnieciskās darbības veicējiem – mikrouzņēmumu nodokļa (MUN) maksātājiem –, lai atvieglotu tiem nodokļu saistību izpildi. SDI konts ir īpašs norēķinu konts bankā, ar kura palīdzību saimnieciskās darbības veicēji MUN režīmā var automatizēt nodokļu nomaksu.

Saimnieciskās darbības veicējs visus ienākumus no saimnieciskās darbības ieskaita šajā kontā, savukārt banka sadarbībā ar VID turpmākās darbības veic automatiski bez paša saimnieciskās darbības veicēja līdzdalības, t.i., iesniedz MUN deklarāciju un aprēķina un samaksā nodokli. SDI konta izmantošana ir brīvprātīga.

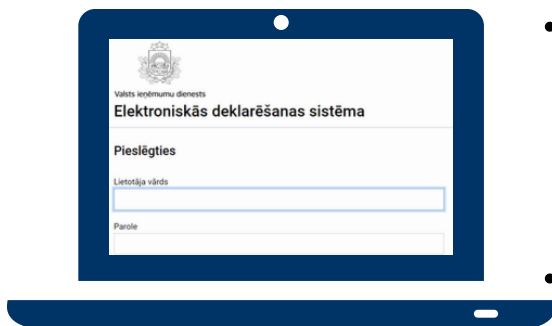
2022.gadā izstrādāta jauna e-pakalpojumu pieteikšanas funkcija – e-asistents jeb pilnvarotais e-pakalpojums, kas kopš 2022.gada marta ir ieviests visā valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (VPVKAC) tīklā un dod tiesības VPVKAC darbiniekiem klientu vārdā uz klienta sniegtā rakstveida pilnvarojuma pamata pieteikt atsevišķus VID e-pakalpojumus, piemēram, gada ienākumu deklarācijas iesniegšanu, atvieglojumu reģistrāciju un izmaiņu veikšanu algas nodokļa grāmatiņā, tādējādi nodrošinot iespēju e-pakalpojumus saņemt arī tiem iedzīvotājiem, kuriem trūkst datorprasmju vai nav pieejami elektroniskās identifikācijas līdzekļi.

Tāpat arī 2022.gadā ir uzsākts "attālinātā ierēdņa" pakalpojums attālinātu, personalizētu konsultāciju sniegšanai klientiem par kapitāla pieauguma jautājumiem (pašlaik pakalpojumu piedāvā 15 VPVKAC).

Lai nodrošinātu kvalitatīvu saziņu ar nodokļu maksātājiem jebkurā diennakts laikā, 2022.gadā papildināti virtuālā asistenta Toma scenāriji par alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību ar distances līgumu tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē, naftas produktu mazumtirdzniecību, skaidras naudas lietošanu, deklarēšanu, ierobežojumiem un soda sankcijām. Savukārt, lai mazinātu konsultantu noslodzi, atbilstu uz standartjautājumiem sniegšana novirzīta virtuālajam asistentam Tomam, tādējādi efektīvāk pārvaldot VID resursus.

VID nepārtraukti pilnveido un uzlabo VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS), un 2022.gadā:

- izstrādāta jauna EDS pārskatu sadaļas saskarne, nodrošinot interaktivitāti (iespēja veidot personificētu pārskatu sarakstu):
 - pārskatu saskarnē ieviesta interaktīva funkcija un divas jaunas cilnes – "Mani pārskati", kuru izmantojot lietotājam ir iespēja izveidot savu sarakstu ar tam saistošajiem pārskatiem, un "Visi pārskati", nodrošinot iespēju atvērt un pieprasīt datus arī par citiem pārskatiem, kas nav iekļauti sarakstā "Mani pārskati";
 - ieviests jauns skats pārskatu saraksta attēlošanā ar iespēju pārskata grupas izvērst un sakļaut;
 - ieviesta pārskatu grupēšana un attēlošana atbilstoši nodokļu maksātāja grupai: fiziska persona, juridiska persona un tā statusam: saimnieciskās darbības veicējs, PVN maksātājs;

- EDS sadaļā "Pārskati" – "Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis un veiktie maksājumi", kā arī sadaļā "Maksājumi" – "Nomaksas stāvoklis" ir ievietots jauns pārskats "Pārskata perioda apkopojums – salīdzināšana", kurš nodrošina gada pārskata sagatavošanai nepieciešamo saistību un prasību atlikumu salīdzināšanu ar VID;
- izstrādāta EDS dokumenta "UIN pārskats par nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli LR" jauna versija;
- EDS pārskats "Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis" ir papildināts ar jaunu rindu "Neattiecināmās iemaksas", t. i., vienotajā nodokļu kontā iemaksātā, bet vēl pret saistību neattiecinātā iemaksu summa. Tādējādi ir nodrošināta iespēja EDS redzēt un salīdzināt neattiecināto iemaksu apmēru pagātnē;
- EDS sadaļa "Maksājumi" ir papildināta ar sadaļu "Citi konti", nodrošinot, ka uzņēmums var salīdzināt veiktās iemaksas kontos – obligātā iemaksa par vieglo taksometru, ar kuru tiek veikti pārvadājumi, vai drošības nauda akcīzes precēm;
- īstenota automātiska atgādinājumu nosūtīšana par nodokļu deklarāciju iesniegšanas termiņa tuvošanos;
- EDS pārskatu sadaļā "Pārskati par nodokļu aprēķiniem un avansa maksājumiem" iekļauts jauns pārskats "UIN deklarācijas nesakritību/kļūdu pārskats";
- izstrādāts jauns EDS dokuments "Finanšu stabilitātes nodevas deklarācija" dokumentu grupā "Informatīvās deklarācijas un pārskati", ar taksācijas periodu – sākot ar 2022.gada 1.janvāri;
- u.c.

Akcīzes preču aprites jomā samazināts administratīvais un finansiālais slogs ar grozījumiem Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumos Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība", kas stājas spēkā 2022.gada 10.septembrī:

- atļauts komersantam, kuram nav speciālās atļaujas (licences) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai, no citai personai piederošas akcīzes preču noliktavas veikt viņam piederošo akcīzes preču realizāciju citam akcīzes preču noliktavas turētājam Latvijā;
- atļauts komersantiem, kuriem piešķirts Padziļinātās sadarbības programmas dalībnieka statuss, saņemt degvielu no Padziļinātās sadarbības programmas dalībnieka akcīzes preču noliktavas, degvielas vairumtirgotāja un reģistrēta saņēmēja degvielas uzpildes stacijā ārpus speciālajā atļaujā (licencē) degvielas mazumtirdzniecībai norādītā darba laika;
- atļauts komersantam, kurš saņēmis licenci apstiprināta noliktavas turētāja darbībai, reģistrēta saņēmēja darbībai un degvielas vairumtirdzniecībai, realizēt sporta benzīnu fiziskām personām – autosporta sacīkšu dalībniekiem, ievērojot, ka sporta benzīns ir fasēts un tiks izmantots par degvielu sporta automobiļos;
- atcelts nosacījums, ka atļauts realizēt tikai tādas elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamās šķidrums, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrums sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējproduktus, kuri ir iegādāti no komersanta, kam ir licence apstiprināta noliktavas turētāja darbībai ar attiecīgo akcīzes preču veidu, vai kurus komersants pats ir ievējis no citas dalībvalsts vai importējis.

Muitas jomā:

- nodrošināts augsts servisa līmenis muitas klientiem, organizējot preču muietošanu, – 97,3% gadījumu muitas deklarācijas (2021.gadā – 97,0%), ko sistēma novirzījusi uz "zaļo ceļu", noformētas atbilstoši VID muietošanas standartā noteiktajam laika robežam, t.i., importam un eksportam – līdz četrām stundām, tranzītam – līdz 1,5 stundām;

- sākot ar 2022.gada 7.novembri, Muitas pārvaldes Muitas laboratorija ieguva tiesības lietot starptautiski atpazīstamu akreditācijas organizācijas zīmi tās izsniegtajos testēšanas pārskatos par izpētes rezultātiem un eksperta atzinumos par narkotisko un psihotropo vielu ķīmiskās ekspertīzes veikšanu. Starptautisko akreditācijas organizāciju atbilstības zīmēm ir augsta atpazīstamība globālajā tirgū.

Uz uzticēšanos vērsta komunikācija un sadarbība - uzticamies savam klientam

DARBĪBAS REZULTĀTI	RĀDĪTĀJS	IZPILDE	INFORMĀCIJA PAR IZPILDI
Pieaugusi sabiedrības uzticēšanās VID, kas veicina labprātīgu nodokļu saistību izpildi (51,2 % 2018.gadā)	Sabiedrības uzticēšanās VID līmenis, % (pēc Valsts kancelejas pasūtītā pētījuma rezultātiem)	2020 – 39,3 2021 – 51,0 2022 – 41,7	Rādītāja prognozētā vērtība 2022.gadā nav sasniegta. Saskaņā ar pētījuma rezultātiem, puse no respondentiem norādījusi, ka jautājumu par uzticēšanos nevar izvērtēt vai neattiecas uz respondenta situāciju, kas liecina, ka rādītājs ir atkarīgs arī, piemēram, no respondentu subjektīviem faktoriem. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020.g. par 15,7 procentpunktiem mazāk (prognoze 55%); • 2021.g. par 6 procentpunktiem mazāk (prognoze 57%); • 2022.g. par 18,3 procentpunktiem mazāk (prognoze 60%).
	Tiesās pārsūdzēto VID lēmumu īpatsvars, %	2020 – 28,4 2021 – 23,0 2022 – 18,7	Rādītājs 2022.gadā pārsniedz prognozēto vērtību, kā arī salīdzinājumā ar 2019.gadu (bāzes gads) īpatsvars ir par 12,3 procentpunktiem zemāks. Izpilde pārsniedz prognozes katrā pārskata gadā: • 2020.g. par 1,6 procentpunktiem (prognoze 30%); • 2021.g. par 4 procentpunktiem (prognoze 27%); • 2022.g. par 6,3 procentpunktiem (prognoze 25%). Kopumā pārskata periodā ik gadu rādītājs pakāpeniski ir samazinājies. Rādītāja samazinājums skaidrojams ar izmaiņām VID darba organizācijā Covid-19 izraisītās ārkārtējās situācijas dēļ, kad VID nevarēja pilnvērtīgi veikt administrēšanas un kontroles funkcijas, jo bija jānodrošina atbalsta pasākumu sniegšana. Tāpat rādītāja izpildi ietekmēja tas, ka jau lēmumu apstrīdēšanas procesā, veicot lietas objektīvu izvērtēšanu, kā arī, ņemot vērā nodokļu maksātāju papildus iesniegtos pierādījumus un argumentus, lēmumi atcelti/grozīti iestādē, samazinot tiesā pārsūdzēto lēmumu skaitu.
Palielinājusies VID e-pārvaldes efektivitāte	E-indeks, punkti (maks. 100) (pēc VARAM pētījuma rezultātiem)	2020 – pētījums nav veikts 2021 – 57,9 2022 – 47,4	Rādītājs 2022.gadā nav sasniegjis prognozēto vērtību. Pamatojoties uz pētījuma rezultātu var secināt, ka rādītāju ietekmēja dažādi ārējie faktori, arī izmaiņas rādītāja noteikšanas metodikā. VID e-pārvaldes efektivitāte nav palielinājusies pārskata periodā un rādītājs nav sasniegjis prognozēto vērtību: • 2021.g. par 2,1 punktu (prognoze 60 punkti); • 2022.g. par 17,6 punktiem (prognoze 65 punkti).
Augsts klientu apmierinātības līmenis ar VID darbinieku apkalpošanas kvalitāti	VID iedzīvotājiem sniegtie pakalpojumi novērtēti kā teicami vai labi, % (pēc Valsts kancelejas pasūtītā pētījuma rezultātiem)	2020 – 65,8 2021 – 66,9 2022 – 67,1	Rādītāja prognozētā vērtība 2022.gadā nav sasniegta, tomēr arvien lielāks respondentu īpatsvars novērtē, ka VID apkalpo iedzīvotājus teicami un labi. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020.g. par 8,2 procentpunktiem mazāk (prognoze 74%); • 2021.g. par 7,1 procentpunktu mazāk (prognoze 74%); • 2022.g. par 7,9 procentpunktiem mazāk (prognoze 75%). Lai arī prognozētās vērtības nav sasniegtas, pētījuma rezultāti kopumā ir ar pieaugošu tendenci. Klientu apmierinātību lielā mērā ietekmēja Covid-19 izplatība, ņemot vērā, ka kopš 2020.gada marta saistībā ar Covid-19 izplatību ir bijuši noteikti dažādi ierobežojumi, kas ietekmēja iedzīvotāju iespējas saņemt pakalpojumus klātienē, kā arī iedzīvotājiem radīja dažādus citus apgrūtinājumus.
	Klientu apmierinātības līmenis – vidējais vērtējums 10 ballu sistēmā (pēc VID pasūtītā pētījuma rezultātiem)	2020 – 7,91 2021 – X 2022 – pētījums nav veikts	VID klientu apmierinātības pētījums tiek veikts reizi divos gados un 2022.gadā tas netika veikts, jo līgumu ar SKDS nebija iespējams īstenot atbilstoši Vispārējās datu regulas prasībām (rezultātā līgums ar pētījumu centru tika lauzts), un VID nav tiesisks pamatojums izmantot EDS uzkrātos nodokļu maksātāju un muitas klientu datus, lai nosūtītu uzaicinājumu piedalīties aptaujās un pētījumos, kas tika izmantots iepriekšējos savstarpēji salīdzināmos pētījumos. 2020.gadā rādītāja prognozētā vērtība nav sasniegta (par 0,19 ballēm (prognoze 8,1)), kā arī bija zemāka salīdzinot ar iepriekšējā pētījuma rezultātiem (2018.g. – 8,06 balles).
Veicināta nevalstiskā sektora iesaiste labprātīgas nodokļu saistību izpildes paaugstināšanā	Nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID, vidējais vērtējums 10 ballu sistēmā (pēc VID veiktā pētījuma rezultātiem)	2020 – 7,67 2021 – 7,83 2022 – 7,9	Rādītājs 2022.gadā nav sasniegjis prognozēto vērtību. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir nedaudz zemāka: • 2020.g. par 0,18 ballēm (prognoze 7,85); • 2021.g. par 0,07 ballēm (prognoze 7,9); • 2022.g. par 0,1 balli (prognoze 8). Lai arī prognozētās vērtības nav sasniegtas, pētījuma rezultāti kopumā ir ar pieaugošu tendenci.

Komunikācija ar nodokļu maksātājiem un muitas klientiem viennozīmīgi ir viena no svarīgākajām VID prioritātēm, tāpēc arī nepārtraukti tiek domāts par to, kā šo komunikāciju arvien uzlabot. Lai VID sazinā ar klientiem varētu būt mūsdienīgāks, pamanāmāks un vieglāk uztverams, 2022.gadā VID tīmekļvietne ir pārcelta uz vienoto valsts un pašvaldību tīmekļvietņu platformu. Tāpat kā iepriekšējos gados arī 2022.gadā VID turpināja izstrādāt informatīvos un skaidrojošos vizuālos materiālus, aktīvi komunicēt sociālajās platformās, organizēt tiešsaistes seminārus dažādām mērķauditorijām, sūtīt personalizētas vēstules EDS u.c.

Lai nodrošinātu sabiedrības tiesības uz informāciju par būtiskākajiem juridisko personu nodokļu un muitas jomas normatīvo aktu pārkāpumiem un veicinātu nodokļu maksātāju godīgu konkurenci un nodokļu (nodevu) saistību labprātīgu izpildi, VID savā tīmekļvietnē publicē informāciju par sabiedrībai nozīmīgiem VID pieņemtajiem lēmumiem.

VID pieņemtie un publicētie lēmumi, kas stājušies spēkā laika periodā no 2022.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim

LĒMUMA VEIDS	PUBLICĒTO LĒMUMU SKAITS
Par nodokļu revīzijas (audita) rezultātiem	27
Par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem	34
Lēmumi, ar kuriem precizēts nodokļu apmērs saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23. panta 5. ² un 5. ³ daļu	147
Lēmumi, ar kuriem konstatēts muitas maksājumu parāds	171
Lēmumi, ar kuriem atteikta pārmaksātā PVN atmaksa	1571

Lai nodrošinātu tādu ES Padomes direktīvu izpildi, kuru mērķis ir noteikt PVN piemērošanas vienkāršošanas noteikumus e-komercijas jomā un radīt godīgas konkurences apstākļus starp uzņēmējiem, kas veic saimniecisko darbību ES, un trešo teritoriju vai trešo valstu uzņēmējiem, tika veikti paplašinātās OSS (one stop shop) sistēmas procesu veikspējas uzlabošanas darbi, kā arī veicināts atbalsts klientiem, sniedzot konsultācijas.

Izvērtēta un analizēta Latvijas čeku loterijā iesniegtā informācija kopsakarā ar VID rīcībā esošo informāciju.

Preventīvo nodokļu administrēšanas pasākumu veikšanai tiek atlasīti nodokļu maksātāji, kuri neuzrāda veiktos darījumus, bet Latvijas čeku loterijas dati liecina par pretējo. 2022.gadā:

- izvērtēta informācija par 2397 nodokļu maksātājiem (2021.gadā – 1363 nodokļu maksātājiem);
- 1049 nodokļu maksātājiem, kuru skaits salīdzinājumā ar 2021.gadu ir palielinājies par 59%, veikti preventīvie nodokļu administrēšanas pasākumi un to rezultātā:

**nodokļu
maksātāji**

978

precizējuši PVN deklarācijas

2,69 milj. eiro

palielināts budžetā maksājamais PVN

SALĪDZINĀJUMAM

par 1,16 milj. eiro
vairāk nekā 2021.gadā

28

izslēgti no VID PVN maksātāju reģistra

36

iesniedza pamatotu paskaidrojumu, novēršot risku par nepilnīgi nomaksāto PVN

5

pēc VID aicinājuma reģistrēja elektroniskās kases aparātu (EKA)

- veiktas 10 tematiskās pārbaudes (2021.gadā veiktas divas tematiskās pārbaudes), kurās par konstatētajiem pārkāpumiem pieciem nodokļu maksātājiem piemērots naudas sods 5,0 tūkst. eiro, kā arī pārbaudes laikā trīs nodokļu maksātāji paši papildus deklarējuši maksājumus budžetā 17,5 tūkst. eiro.

Projekta "Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija" ietvaros maksājumu administrēšanas informācijas sistēmā (MAIS) 2022.gadā ir ieviesti deviņi procesi, kā arī turpinājās ar vienotā nodokļu konta un valsts ieņēmumu grāmatvedības uzskaiti saistīto procesu uzlabošana. Projekta īstenošana noslēdzās 2022.gada 31.decembrī.

Projektā "E-muita (2.kārta)" un ERAF projektā "Eksporta un e-komercijas procesi e-muitā" produkcijas vidē ieviestas:

- pagaidu uzglabāšanas deklarāciju un elektronisko transporta dokumentu papildinājumu (atbilstoši ES tiesību aktu grozījumiem) funkcionalitāte un pagaidu uzglabāšanas sistēmas veikspējas uzlabojumi, kā arī pagaidu uzglabāšanas papildinājumi preču atrašanās vietas apstrādei;
- Integrētā tarifa vadības sistēmas (ITVS) interneta vietnes publiskās sadaļas lietotāja saskarnes jaunais dizains un nodokļu kalkulators pasta sūtījumiem;
- trīs datu kopas publicētas Latvijas Atvērto datu portālā.

Veikta:

- Automatizētās eksporta sistēmas (AES) četru posmu specificēšana, projektēšana un izstrāde;
- Automatizētās importa sistēmas (AIS) trīs posmu specificēšana, projektēšana un izstrāde;
- Tranzīta kontroles sistēmas 2 (TKS2) četru posmu specificēšana, projektēšana un izstrāde;
- Importa kontroles sistēmas 2 (IKS2) 2.laidiena (ievešanas kopsavilkuma deklarācija avio pārvadājumiem) trīs posmu specificēšana, projektēšana un izstrāde;
- Integrētā tarifa vadības sistēmas (ITVS) izmaiņu projektēšana un realizācija;
- Integrētās riska informācijas sistēmas (IRIS) izmaiņu specificēšana, projektēšana un izstrāde, t. sk. integrācija ar AIS, AES, TKS2 un IKS2.

Lai stiprinātu tiesībaizsardzības iestāžu sadarbību ekonomisko noziegumu novēršanā un apkarošanā, Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta programmas "Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana" līdzfinansētā projekta "Tiesībsargājošo iestāžu sadarbības veicināšana ekonomisko noziegumu novēršanā un apkarošanā Latvijā" rezultātā VID sadarbībā ar Valsts policiju turpina vienotas kriminālizlūkošanas datu apmaiņas sistēmas izstrādi. Vienotā datu apmaiņas sistēma ietvers datu digitālās analītikas instrumentu un VID Nacionālā kriminālizlūkošanas modeļa digitālo atbalsta sistēmu, kura tiks savienota ar Valsts policijas datubāzi. Darbam ar sistēmu tiks sagatavoti informācijas analītiķi un īpašo uzdevumu eksperti. Atbilstoši projekta laika grafikam 2022.gadā turpinājās VID Nacionālā kriminālizlūkošanas modeļa digitālā atbalsta sistēmas programmatūras bāzes sistēmas funkcionalitātes izstrāde saskaņā ar specifikācijām un arhitektūras aprakstu, kā arī datu apmaiņas dokumentācijas un datu apmaiņas sistēmas izstrādēm. 2022.gadā pabeigtas speciālo uzdevumu ekspertu apmācības.

EEZ finanšu instrumenta programmas "Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana" projektā "Ekonomisko noziegumu novēršana un apkarošana robežšķērsošanas vietā "Terehova"" tiek īstenoti uzlabojumi robežšķērsošanas vietas "Terehova" infrastruktūrā, veikta darbinieku apmācība un stiprināta kinoloģijas joma VID.

Projektā:

- nodrošināta projekta aktivitāšu ieviešanas koordinācija, uzraudzība un vadība;
- realizētas 2022.gadā paredzētās iepirkuma procedūras un noslēgti līgumi (par objektu projektēšanu, demontāžas projekta izstrādi, būvprojekta izmaiņu veikšanu, autoruzraudzību, būvuzraudzību, būvniecību, aprīkojuma iegādi);
- mācību klase Kinoloģijas centrā Maskavas ielā 30, Rēzeknē aprīkota ar projektā paredzēto audiovizuālo aprīkojumu;
- sadarbībā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO jeb OECD) noorganizēts semināru cikls uz Latvijas ārējās robežas strādājošajiem, ietverot trīs mācību moduļus: "Komandas saliedēšana/starpinstitucionālā sadarbība/informācijas apmaiņa"; "Pārkāpēju uzvedības un ķermeņa valodas interpretācija un analīze, uzvedības un video analīzes metodes/paņēmienu" un "Reaģēšana uz identificētiem pārobežu naudas plūsmas caur Latvijas robežšķērsošanas vietām riskiem", kopā apmācot 139 VID, Valsts robežsardzes un Pārtikas un veterinārā dienesta amatpersonas;
- specializētās mācības kinologiem par nelabvēlīgas darba vides ietekmi un darba produktivitāti (apmācītas 38 Muitas pārvaldes amatpersonas), un par nelikumīgu skaidras naudas pārobežu pārvadājumu atklāšanu (apmācīti 11 muitas kinologi un instruktori);
- izstrādāts pētnieciskais darbs par cigarešu ražošanā izmantotajām vielām/sastāvdaļām;
- iegādāti mācību līdzekļi darba suņu treniņiem (auduma un plastikāta koferi, smaržu konsoles, smaržu konsoļu bloki, smaržu paraugu uzglabāšanas un pārvadāšanas koferi, smaržu paraugu konusi un darba suņu apmācību narkotisko vielu smaržu imitatori, smaržu meklēšanas iekārta – apmācības siena un smaržu konsoļu karuselis).

2022.gadā VAS "Valsts nekustamie īpašumi" vadībā noslēdzās apjomīga robežšķērsošanas vietu (RSV) rekonstrukcija uz Latvijas–Baltkrievijas un Latvijas–Krievijas robežas, kuras mērķis ir esošās kontroles infrastruktūras uzlabošana, kravas transportlīdzekļu un citu transportlīdzekļu plūsmas caurlaidības palielināšana un darba apstākļu uzlabošana:

- RŠV "Terehova" izbūvēti seši jauni kontroles paviljoni, paplašināta kontroles zona zem nojumes, uzstādītas elektroniskās zīmes, uzlabota transporta infrastruktūra kontroles zonā, modernizētas sakaru sistēmas un izbūvēta kontroles dienestu vajadzībām (VID, VRS un PVD) jauna serveru telpa;
- RŠV "Grebņeva" izbūvēti četri jauni mūsdienu prasībām atbilstoši kontroles paviljoni;
- RŠV "Pāternieki" un "Silene" izbūvēti mūsdienīgi autobusu pasažieru bagāžas kontroles termināli, septiņi jauni kontroles paviljoni (Silene – četri, Pāterniekos – trīs), paplašināta kontroles zona zem nojumes, izbūvētas papildu joslas, uzstādītas elektroniskās zīmes, uzstādīta telpu piekļuves kontroles sistēma.

Pilnveidojot muitas kontrolei nepieciešamos tehnoloģiskos risinājumus, 2022.gadā veikta Transportlīdzekļu un konteineru automātiskās identificēšanas sistēmas (TLKAIS) modernizēšanas 2.kārta, noslēdzot TLKAIS ieviešanu.

Tika uzsākta pilnvērtīga TLKAIS lietošana kopumā 13 vietās – VID muitas kontroles punktos uz Latvijas sauszemes ārējās robežas un ostās, kā arī Valsts robežsardzes trīs RŠV.

Vieda uzraudzība godīgas uzņēmējdarbības vides un labklājības veicināšanai – palīdzam mainīt saistību izpildes uzvedību, daloties ar informāciju un zināšanām

DARBĪBAS REZULTĀTI	RĀDĪTĀJS	IZPILDE	INFORMĀCIJA PAR IZPILDI
Principa "Konsultē vispirms" piemērošanas un preventīvo pasākumu rezultātā pieaug labprātīga neatbilstību un pārkāpumu novēršana	Nodokļu maksātāju, kuri nodokļu nomaksas veicināšanas pasākumu laikā paši precizē deklarācijas, īpatsvars no visiem nodokļu maksātājiem, kuriem ir uzsāktas nodokļu nomaksas veicināšanas darbības, %	2020 – 30,0 2021 – 32,6 2022 – 36,0	Rādītājs iekļauts ar precizēto VID attīstības stratēģiju 2020.–2022. gadam 21.10.2021., aizstājot rādītāju "Nodokļu maksātāju, kuri līdz audita uzsākšanai paši precizē deklarācijas, īpatsvars no visiem nodokļu maksātājiem, kuriem bija plānots veikt auditu, %", jo tika mainīta rādītāja aprēķina metodoloģija. Rādītājs 2022.gadā pārsniedz prognozēto vērtību. Rādītāja izpildei ir pozitīva tendence, kā arī izpilde pārsniedz prognozes: • 2021.g. par 0,6 procentpunktiem (prognoze 32%); • 2022.g. par 1 procentpunktu (prognoze 35%). Rādītāja pieaugums skaidrojams ar aktīvi veiktajiem veicināšanas pasākumiem (saziņa ar nodokļu maksātāju, konsultēšana, pārrunas), panākot labprātīgu nodokļu maksātāju uzvedības maiņu, kā rezultātā nodokļu maksātāji paši ir iesnieguši deklarāciju precizējumus.
	Veikto preventīvo pasākumu rezultātā nodokļu maksātāju pašu novērstās neatbilstības PVN deklarācijā, aprēķinot papildus maksājamo PVN budžetā vai samazinot pārmaksātā PVN summas apmēru, milj. eiro	2020 – 22,6 2021 – 24,16 2022 – 32,8	Rādītājs 2022.gadā pārsniedz prognozēto vērtību, kā arī salīdzinājumā ar 2019.gadu (bāzes gads) rādītājs ir par 16,8 milj. eiro lielāks. Rādītāja izpilde ievērojami pārsniedz prognozes: • 2020.g. par 7,6 milj. eiro (prognoze 15 milj. eiro); • 2021.g. par 9,16 milj. eiro (prognoze 15 milj. eiro); • 2022.g. par 17,8 milj. eiro (prognoze 15 milj. eiro). Kopumā rādītāja izpildei ir pozitīva tendence, jo preventīvās metodes nepārtraukti tiek uzlabotas. Pozitīvo fiskālo efektu sniedza arī darbs ar Ceku loterijas datiem. Turklāt izmaiņas PVN normatīvajā regulējumā sekmēja to, ka PVN pārmaksu atmaksu process kļuva ļoti dinamisks, bet nodokļu maksātāji novērsa konstatētās neatbilstības aktivāk. Pārskata periodā palielinājās preventīvais darbs ar nodokļu maksātājiem, kuri ļaunprātīgi izmanto PVN sistēmas sniegtās priekšrocības, lai gūtu fiskālo labumu, tostarp kuriem konstatētas starpības starp preču iegādēm un saņemtajiem pakalpojumiem iekšzemē, rezultējoties ar ievērojamu fiskālo pieensumu valsts budžetā.
Samazinājusies sabiedrības daļa, kas nepilda normatīvajos aktos noteiktās saistības	Akcīzes nodokļa plaša naftas produktiem, %	2020 – 5,3 (par 2019.g.) 2021 – 5,6 (par 2020.g.) 2022 – aprēķins nav veikts	Rādītājs iekļauts ar precizēto VID attīstības stratēģiju 2020.–2022. gadam 21.10.2021. 2020.gadā rādītājs bija par 0,3 procentpunktiem lielāks nekā 2019.gadā (bāzes gads), absolūtā izteiksmē akcīzes nodokļa plašas naftas produktiem palielinājums ir par 3,2 milj. eiro. Rādītāja izpilde nesasniedz prognozēto: • 2019.g. par 0,1 procentpunktu lielāka (prognoze 5,2%); • 2020.g. par 0,5 procentpunktiem lielāka (prognoze 5,1%). Kopumā, ņemot vērā iespējamo novērtējuma statistisko nobīdi, var secināt, ka akcīzes nodokļa plašas naftas produktiem apmērs pēdējos trīs gadus nav būtiski mainījies.
	PVN plaša, %	2020 – 8,6 (par 2019.g.) 2021 – 6,8 (par 2020.g.) 2022 – 4,9 (par 2021.g.)	PVN plašas rādītājam ir pozitīva tendence – PVN plaša deklarēšanas periodā ir samazinājusies ik gadu. 2022.gadā (2021.gada aprēķins) tā ir par 2,2 procentpunktiem mazāka nekā 2019.gadā (bāzes gads). Izpilde pārsniedz prognozes katrā pārskata gadā: • 2019.g. par 1,7 procentpunktiem (prognoze 10,3%); • 2020.g. par 1,9 procentpunktiem (prognoze 8,7%); • 2021.g. par 3,5 procentpunktiem (prognoze 8,4%). Pēc VID aprēķiniem 2021.gadā PVN plaša ir 4,9% (162 milj. eiro). Salīdzinot ar 2020.gadu, PVN plašas apmērs ir samazinājies par 1,9 procentpunktiem, absolūtā izteiksmē samazinājums ir 31 milj. eiro. Līdzīgs PVN plašas apmēra samazinājums bija arī 2020.gadā, salīdzinot ar 2019.gadu, t.i. par 1,8 procentpunktiem.
	VSAOI plaša no nedeklarētās darba samaksas, %	2020 – 17,2 (par 2019.g.) 2021 – 16,8 (par 2020.g.) 2022 – aprēķins nav veikts	Rādītājs iekļauts ar precizēto VID attīstības stratēģiju 2020.–2022. gadam 21.10.2021. 2020.gadā rādītājs ir par 0,4 procentpunktiem mazāks nekā 2019. gadā (bāzes gads), absolūtā izteiksmē VSAOI plašas samazinājums ir par 34,08 milj. eiro. Rādītāja izpilde: • 2019.g. par 0,4 procentpunktiem nesasniedz prognozēto (prognoze 16,8%); • 2020.g. par 0,5 procentpunktiem pārsniedz prognozēto (prognoze 17,3%). Kopumā, var secināt, ka VSAOI plaša 2020.gadā samazinājusies nedeklarētās darba samaksas īpatsvara samazinājuma dēļ. Savukārt būtiskākais nedeklarētās darba samaksas īpatsvara samazinājums novērojams būvniecības nozarē, ko, iespējams, veicināja Vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datubāzes ieviešana un būvniecības nozarē noslēgtās Ģenerālvienotības darbība.

DARBĪBAS REZULTĀTI	RĀDĪTĀJS	IZPILDE	INFORMĀCIJA PAR IZPILDI
Samazinājusies sabiedrības daļa, kas nepilda normatīvajos aktos noteiktās saistības	IIN plaisa no nedeklarētās darba samaksas, %	2020 – 17,3 (par 2019.g.) 2021 – 16,9 (par 2020.g.) 2022 – aprēķins nav veikts	Rādītājs iekļauts ar precizēto VID attīstības stratēģiju 2020.–2022. gadam 21.10.2021. 2020.gadā rādītājs ir par 0,4 procentpunktiem mazāks nekā 2019.gadā (bāzes gads), absolūtā izteiksmē IIN plaisa no nedeklarētās darba samaksas samazinājums ir par 20,8 milj. euro. Rādītāja izpilde: • 2019.g. par 0,4 procentpunktiem nesasniedz prognozēto (prognoze 16,9%); • 2020.g. par 0,6 procentpunktiem pārsniedz prognozēto (prognoze 17,5%). Kopumā, var secināt, ka IIN plaisa 2020.gadā samazinājusies nedeklarētās darba samaksas īpatsvara samazinājuma dēļ. Savukārt būtiskākais nedeklarētās darba samaksas īpatsvara samazinājums novērojams būvniecības nozarē, ko, iespējams, veicināja Vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datubāzes ieviešana un būvniecības nozarē noslēgtās Ģenerālvienošanās darbība.
	Tabakas izstrādājumu nelikumīgas aprites novērtējums, % (pēc kompānijas "NielsenIQ" veiktā pētījuma datiem)	2020 – 13,6 (par 2019.g. – pēc KPMG un VID Tabakas izstrādājumu nelegālās aprites monitoringa ziņojuma datiem) 2021 – 15,8 2022 – 17,8	Rezultatīvais rādītājs 2022.gadā pārsniedz prognozēto vērtību. Nelegālā tabakas izstrādājumu patēriņa pieaugumu 2022.gadā, kā arī visā pārskata periodā, ietekmēja vairāki faktori: akcizes nodokļa likmes paaugstināšana, būtiskās tabakas izstrādājumu cenu atšķirības Latvijā un austrumu kaimiņvalstīs un pieprasījuma pieaugums pēc lētākām tabakas izstrādājumu akcizes precēm. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020.g. par 1 procentpunktu mazāk (prognoze 14,6%); • 2021.g. par 1,7 procentpunktiem vairāk (prognoze 14,1%); • 2022.g. par 4,1 procentpunktu vairāk (prognoze 13,7%).
	Nedeklarēto darba ienākumu īpatsvars komercsektorā, %	2020 – 17,3 (par 2019.g.) 2021 – 17,1 (par 2020.g.) 2022 – aprēķins nav veikts	2020.gadā rādītājs ir par 0,2 procentpunktiem mazāks nekā 2019.gadā (bāzes gads), tomēr absolūtā izteiksmē nedeklarētās darba samaksas (neto) apmērs ir palielinājies par 24,99 milj. eiro. Rādītāja izpilde: • 2019.g. par 0,2 procentpunktiem nesasniedz prognozēto (prognoze 17,1%); • 2020.g. par 0,6 procentpunktiem pārsniedz prognozēto (prognoze 17,7%). Kopumā būtiskākais nedeklarētās darba samaksas īpatsvara samazinājums novērojams būvniecības nozarē, ko, iespējams, veicināja Vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datubāzes ieviešana un būvniecības nozarē noslēgtās Ģenerālvienošanās darbība.
	Muitas fizisko kontrolju rezultatīvitate, %	2020 – 27,57 2021 – 24,0 2022 – 31,1	Rezultatīvais rādītājs 2022.gadā pārsniedz prognozēto vērtību. Pieaugumu ietekmēja vairāki faktori, t.sk. izmaiņas rādītāja aprēķināšanā izmantotajos datos; 2022.gadā salīdzinājumā ar 2021.gadu palielinājās muitas fiziskās kontroles rezultātā atklāto pārkāpumu skaits, ko ietekmēja pastiprinātie kontroles pasākumi saistībā ar sankcionētajām precēm; ievērojot principu "Konsultē vispirms", strauji pieauga maznozīmīgo pārkāpumu skaits akcizes preču jomā, par kuriem netika uzsākts Administratīvā pārkāpuma process; pieaudzis muitas kontroles rezultātā konstatēto aizdomīgo pasta sūtījumu skaits. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020.g. par 2,6 procentpunktiem vairāk (prognoze 25%); • 2021.g. par 1 procentpunktu mazāk (prognoze 25%); • 2022.g. par 6,1 procentpunktu vairāk (prognoze 25%). Muitas fizisko kontrolju rezultatīvitātei ir pieaugoša tendence 2020.– 2022.gadā, tomēr 2021.gadā ir bijis samazinājums salīdzinot ar bāzes gadu (2019.g.) par 1 procentpunktu, ko ietekmēja vairāki faktori: - veikto pārbaudžu kontroles līmenis un intensitāte cigarešu kontrabandā iesaistīto fizisko personu pārbaudei; - kontroles pasākumi, kas ilgstošā laikā tika veikti konkrētu uzņēmumu uzraudzībai, ņemot vērā konstatēto noziedzīgo nodarījumu; - kontroles pasākumu īstenošana uzņēmumiem, kuriem atbilstoši VID nodokļu maksātāju segmentēšanas rezultātiem identificēti augstāki nodokļu saistību izpildes riski.
Samazināti noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riski	Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas (NILLTPFN) likuma subjektu īpatsvars, kuru darbība atbilst NILLTPFN likuma un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma prasībām, %	2020 – 78,9 2021 – 88,3 2022 – 87,5	2022.gadā rādītājs pārsniedz prognozēto vērtību. Izpilde pārsniedz prognozes katrā pārskata gadā: • 2020.g. par 1,9 procentpunktiem (prognoze 77%); • 2021.g. par 9,3 procentpunktiem (prognoze 79%); • 2022.g. par 6,5 procentpunktiem (prognoze 81%). Likuma subjektu īpatsvars, kuru darbība atbilst NILLTPFN likuma un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma prasībām ir pieaudzis, jo regulāri tika aktualizēts E-apmācību kurss, organizēti informēšanas pasākumi, sagatavoti informatīvie materiāli, sniegtas konsultācijas, kā arī regulāri aktualizētas vadlīnijas likuma subjektiem.

DARBĪBAS REZULTĀTI	RĀDĪTĀJS	IZPILDE	INFORMĀCIJA PAR IZPILDI
Panākta organizētās noziedzības ierobežošana	Pārtraukta organizētās noziedzības grupējumu darbība, skaits	2020 – 18 2021 – 16 2022 – 17	Veiksmīgu operatīvo darbību rezultātā pārtraukto ONG darbību skaits 2022.gadā pārsniedz prognozēto vērtību. Rādītāja izpilde 2020., 2022.g. pārsniedz prognozes: • 2020.g. par 2 ONG vairāk (prognoze 16); • 2021.g. plānotā vērtība sasniegta (prognoze 16); • 2022.g. par 1 ONG vairāk (prognoze 16).
	Kriminālvajāšanas uzsākšanai nodoto kriminālprocesu īpatsvars prioritārajās jomās no visiem kriminālvajāšanas uzsākšanai nodotajiem procesiem, %	2020 – 83,9 2021 – 82,5 2022 – 82	Rādītāja vērtība katru gadu samazinās. 2022.gadā salīdzinājumā ar bāzes gadu samazinājums ir par 5 procentpunktiem. Pirmstiesas izmeklēšana saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu tiek veikta visos kriminālprocesos, neatkarīgi no noziedzīga nodarījuma klasifikācijas. Rādītāja neizpildi veicināja izmeklētāju papildu noslodze saistībā ar kriminālprocesu par Eiropas Savienības noteikto sankciju pārkāpšanas uzsākšanu un izmeklēšanu, kas ir smagi starptautiska rakstura noziegumi. Rādītāja izpilde salīdzinājumā ar prognozēm ir: • 2020.g. par 4,1 procentpunktu mazāk (prognoze 88%); • 2021.g. par 6,5 procentpunktiem mazāk (prognoze 89%); • 2022.g. par 8 procentpunktiem mazāk (prognoze 90%).

Lai turpinātu iedzīvināt nodokļu saistību labprātīgas izpildes kultūru, īstenoti nodokļu administrēšanas un ēnu ekonomiku ierobežojoši pasākumi.

2022.gadā turpinājās darbs ar fiziskajām personām, kurām konstatēta izvairīšanās no nodokļu nomaksas, t.sk., kurām identificētas neatbilstības starp kontu apgrozījumu (konta apgrozījums virs 15 000 eiro) un deklarētajiem ienākumiem.

Preventīvo nodokļu administrēšanas pasākumu ietvaros:

nosūtītas vēstules ar aicinājumu pārskatīt deklarētos ienākumus

433,7 tūkst. eiro

94 personas deklarējušas papildu maksājumus budžetā

t.sk.

404,1 tūkst. eiro - IIN

19,8 tūkst. eiro - PVN

6,7 tūkst. eiro - VSAOI

3,1 tūkst. eiro - MUN

SALĪDZINĀJUMAM

ar 2021.gadu palielinājums par 11,6%

177

iesniegti pārskati, deklarācijas vai to precizējumi

6,4 tūkst. eiro

divu juridisko personu papildus deklarētais IIN, iesniedzot par fiziskajām personām IIN paziņojumus

Pieņemti 19 lēmumi par nodokļu audita rezultātiem, papildus aprēķinot maksājumus budžetā 3505,0 tūkst. eiro apmērā. Piecas fiziskās personas līdz audita uzsākšanai iesniedza precizētas gada ienākumu deklarācijas, papildus deklarējot IIN 18,7 tūkst. eiro apmērā.

Veikto nodokļu nomaksas veicināšanas un kontroles pasākumu rezultāti:

76,2 milj. eiro novērsti nodokļu zaudējumi

t.sk.

59,6 milj. eiro

papildus aprēķināti nodokļu (nodokļu auditos, datu atbilstības pārbaudēs, nodokļu apmēra precizēšanā, nodokļu aprēķinos pēc kriminālprocesa virzītāja pieprasījuma)

6,7 milj. eiro

novērsti PVN zaudējumi, izslēdzot nodokļu maksātājus no VID PVN maksātāju reģistra

SALĪDZINĀJUMAM

ar 2021.gadu palielinājums vairāk nekā divas reizes

9,9 milj. eiro

nodokļu maksātāji paši papildus deklarējuši nodokļus (nodokļu nomaksas veicināšanas pasākumu laikā, tematiskajās pārbaudēs, datu atbilstības pārbaudēs, riska analīzes laikā un līdz nodokļu auditam)

SALĪDZINĀJUMAM

ar 2021.gadu palielinājums vairāk nekā trīs reizes

2022.gadā VID ir īstenota automātiskā jauno parādnieku brīdināšana, kuras rezultātā no 28.aprīļa līdz 31.decembrim brīdinājums par parādu tika nosūtīts 116 459 nodokļu maksātājiem.

2022.gadā turpinājās darbs pie Covid-19 piešķirto atbalstu pēckontroles, uzraugot, vai nodokļu maksātāji piešķirto atbalstu ir saņēmuši vai izlietojuši atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam.

Saistībā ar piešķirtajiem grantiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai 2022. gadā pabeigtas 308 pēckontroles 297 nodokļu maksātājiem. Veicot pēckontroles piešķirtajiem grantiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai:

- 16 gadījumos konstatēts nelikumīgs granta izlietojums;
- 13 gadījumos – nepamatota granta pieprasīšana;
- 13 gadījumos – nepamatots granta izlietojums.

Saistībā ar nepamatoti saņemto vai nelikumīgi izlietoto grantu apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai 2022.gadā 143 nodokļu maksātāji veica atmaksu 2093,0 tūkst. eiro apmērā.

2022.gadā pabeigtas 22 algu subsīdijas pēckontroles, septiņos gadījumos konstatējot nepamatotu algu subsīdijas pieprasīšanu. Savukārt saistībā ar nepamatoti saņemto dīkstāves un/vai algu subsīdijas atbalstu 2022.gadā 72 nodokļu maksātāji veica atmaksu 101,9 tūkst. eiro apmērā.

Lai nodrošinātu muitas maksājumu atbilstošu piemērošanu, 2022.gadā,

īstenojot ar risku analīzes rezultātiem pamatotus muitas kontroles pasākumus preču muietošanas brīdī un pēcmuietošanā, novērsti iespējamie zaudējumi 3,83 milj. eiro apmērā. Pēcmuietošanā vidēji vienā pārbaudē atklāto neatbilstību muitas maksājumos apmērs ir samazinājies par 29%, un pēcmuietošanas pārbaudēs aprēķināti vidēji 5,41 tūkst. eiro uz vienu lēmumu, ko ietekmējusi kontroles pasākumu prioritāšu maiņa saistībā ar ieviestiem sankciju kontroles pasākumiem.

SALĪDZINĀJUMAM

2021.gadā:

vidēji 8,44 tūkst. eiro
uz vienu lēmumu

Vienkāršojot un paātrinot muitas procedūru noformēšanu, vienlaikus ievērojot nepieciešamību mazināt sankciju apiešanas risku, atbalstīta un atvieglota godīgo uzņēmēju darbība. 2022.gadā importa procedūras "preču laisana brīvā apgrozībā" automatizēti izlaisto deklarāciju īpatsvars sasniedza 30,8%.

SALĪDZINĀJUMAM

2021.gadā:

27,5%

2022.gadā viens no VID galvenajiem uzdevumiem bija nodokļu nomaksas veicināšana, ļaujot nodokļu maksātājiem labprātīgi pildīt saistības, tādējādi sekmējot pozitīvu sadarbību saskaņā ar principa "Konsultē vispirms" mērķi.

Nodokļu administrēšanas jomā princips "Konsultē vispirms" piemērots:

- nosūtīt 27 203 atgādinājumus fiziskām personām – saimnieciskās darbības veicējiem – par gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas termiņa tuvošanos (no nosūtīto atgādinājumu skaita 55,32% saimnieciskās darbības veicēju gada ienākumu deklarāciju ir iesnieguši);
- nosūtīt 60 598 atgādinājumus nodokļu maksātājiem par gada pārskata iesniegšanas termiņa tuvošanos (no nosūtīto atgādinājumu skaita 85,48% nodokļu maksātāju gada pārskatu ir iesnieguši) un nosūtīto atgādinājumu skaits salīdzinājumā ar 2021.gadu ir palielinājies par 22,3%);
- nosūtīt 11 199 atgādinājumus nodokļu maksātājiem par sabiedrisko organizāciju gada pārskata iesniegšanas termiņa tuvošanos (no nosūtīto atgādinājumu skaita 70,4% nodokļu maksātāju gada pārskatu ir iesnieguši);
- nosūtīt 96 580 atgādinājumus nodokļu maksātājiem par uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) deklarācijas iesniegšanas termiņa tuvošanos (no nosūtīto atgādinājumu skaita 90,36% nodokļu maksātāju UIN deklarāciju ir iesnieguši);
- nosūtīt 43 177 atgādinājumus (palielinājums par 14,6% salīdzinājumā ar 2021.gadu) nodokļu maksātājiem par "Paziņojuma par fiziskajām personām izmaksātajām summām" iesniegšanas termiņa tuvošanos (no nosūtīto atgādinājumu skaita 96,62% nodokļu maksātāju paziņojumu par fiziskajām personām izmaksātajām summām ir iesnieguši);

- ieviešot automatiska atgādinājuma nosūtīšanu nodokļu maksātājiem par VID informācijas sistēmā fiksētām drīzumā iesniedzamajām deklarācijām;
- nosūtot akcīzes nodokļa maksātājiem saistībā ar akcīzes nodokļa likmju maiņu 2192 informatīvos atgādinājumus par inventarizācijas un akcīzes nodokļa aprēķina veikšanu (no nosūtīto atgādinājumu skaita 93,8% akcīzes nodokļa maksātāju nodokļa aprēķinus ir iesnieguši);
- masveida apziņošanā informējot 3727 nodokļu maksātājus par apzināti vai neapzināti pieļautajām kļūdām "Paziņojumos par fiziskajām personām izmaksātajām summām" (kļūdaino paziņojumu īpatsvars 2022.gadā bija 1,1% no iesniegto paziņojumu kopējā skaita);
- informējot nodokļu maksātājus par riskantiem darījumiem, kurus uzrādījuši savās PVN deklarācijās (319 gadījumi);
- informējot nodokļu maksātājus, kuri, pamatojoties uz VID analīzes datiem, ir riskanti un par kuriem informācija sniegta to darījuma partnerim (184 gadījumi), kā rezultātā 124 gadījumos PVN deklarācijas labotas ar fiskālo efektu 306,66 tūkst. eiro apmērā.

Pirms kontroles pasākumu veikšanas nodokļu maksātāji aicināti labprātīgi izpildīt nodokļu nomaksas pienākumu un iesniegt pārskata perioda deklarācijas par kapitāla pieaugumu un gada ienākumu deklarācijas. Nodokļu maksātāji tika uzrunāti, izvēloties ērtāko un ātrāko saziņas veidu: pa tālruni – 4241, nosūtot īsus ziņojumus Nodokļu maksātāju apziņošanas sistēmā – 1258, vēstules – 324. Atsaucoties uz VID aicinājumiem, 1359 nodokļu maksātāji papildus deklarēja IIN 8921,58 tūkst. eiro apmērā, kas salīdzinājumā ar 2021.gadu ir palielinājies par 2989,8 tūkst. eiro jeb 50,4%.

Nodokļu kontroles pasākumos princips "Konsultē vispirms" piemērots 327 gadījumos, t.sk.:

- ↓→ **264 gadījumos**
sniedzot konsultācijas par normatīvo aktu piemērošanu
-→ **17 gadījumos**
aicinot labot deklarācijas par periodiem, kuri netiek auditēti
-→ **46 gadījumos**
veicot pārrunas ar uzņēmumu amatpersonām par algas palielināšanu

SALĪDZINĀJUMAM

ar 2021.gadu
palielinājums par
84,7%

Pēc tam, kad saskaņā ar principu "Konsultē vispirms" nodokļu maksātāji tika informēti par konstatētajiem pārkāpumiem vai neatbilstībām, 2022.gadā nodokļu maksātāji paši papildus deklarēja nodokļus:

↓→ **3,0 milj. eiro**

SALĪDZINĀJUMAM

par 1,2 milj. eiro
vairāk nekā
2021.gadā

Muitas jomā princips "Konsultē vispirms" piemērots:

- muitas atļauju uzraudzībā 88,7% gadījumu, veicot kontroles pasākumus; pārbaudēs konstatēti 478 pārkāpumi/neatbilstības un 424 gadījumos piemērots princips "Konsultē vispirms";
- datu atbilstības pārbaudēs (DAP) – 185 gadījumos nodokļu maksātāji labprātīgi novērsuši konstatētās neatbilstības (DAP rezultātā papildus aprēķināti 1959,57 tūkst. eiro (salīdzinājumā ar 2021.gadu palielinājums par 54,7%) un labprātīgi korigētas summas 420,00 tūkst. eiro apmērā);
- izmantojot Nodokļu maksātāju apziņošanas sistēmu, nodokļu maksātājiem nosūtīti 185 atgādinājumi par atliktā maksājuma rēķina samaksas termiņa tuvošanos.

Nelegāli iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā princips "Konsultē vispirms" pēc klātienes pārbaudēs konstatētā un izvērtētā piemērots 323 gadījumos.

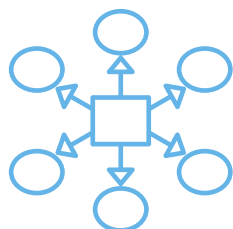
SALĪDZINĀJUMAM

par 39,2% vairāk
nekā 2021.gadā

VID 2022.gadā ar nodokļu maksātājiem ir noslēdzis 57 vienošanās līgumus (likuma "Par nodokļiem un nodevām" 41.pants, lai izbeigtu tiesisku strīdu par nodokļu audita rezultātā aprēķinātajiem papildu maksājumiem budžetā), atceļot nodokļu revīzijas (audīta) un DAP rezultātā aprēķināto nokavējuma un soda naudu 235,10 tūkst. eiro apmērā, savukārt atlikušajiem maksājumiem 1135,93 tūkst. eiro nosakot samaksai 12 mēnešu laiku no vienošanās līguma noslēgšanas datuma.

2022.gadā atbilstoši VID pasākumu plānam "aplokšņu algu" izmaksu samazināšanai 2021.-2022.gadam **īstenoti pasākumi "aplokšņu algu" mazināšanai:**

- nodokļu nomaksas veicināšanas pasākumu rezultātā 649 nodokļu maksātāji (2021.gadā – 68 nodokļu maksātāji) papildus ir deklarējuši VSAOI un IIN 1671,7 tūkst. eiro (2021.gadā – 221,0 tūkst. eiro) apmērā;
- 864 nodokļu maksātāji pēc veicināšanas/kontroles darbību pabeigšanas palielināja deklarējamās VSAOI un IIN 3 600,6 tūkst. eiro;
- veiktas 265 darba devēju tematiskās pārbaudes, kas ir par 2,7 reizēm vairāk nekā 2021. gadā, un par tajās konstatētajiem pārkāpumiem 60 gadījumos piemērots naudas sods 52,1 tūkst. eiro (darba devēju tematisko pārbaūžu laikā veiktā preventīvā darba rezultātā 153 nodokļu maksātāji paši ir novērsuši konstatētos pārkāpumus un iemaksai budžetā papildus deklarējuši VSAOI un IIN 836,8 tūkst. eiro apmērā);
- veikti divi nodokļu auditi, kuros papildus aprēķinātas VSAOI un soda nauda 290,2 tūkst. eiro apmērā, kā arī IIN un soda nauda 129,2 tūkst. eiro apmērā;
- par darbaspēka nodokļu nenomaksāšanu uzsākti 40 kriminālprocesi un 34 kriminālprocesi nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai, kuros par "Darbaspēka nodokļiem" konstatēto valstij nodarīto zaudējumu (IIN un VSAOI) apjoms ir 2,88 milj. eiro;
- fiziskām personām vecuma grupā no 30 līdz 35 gadiem, kuriem 2022.gada pirmajā pusgadā nav gūti ienākumi, EDS nosūtītas 17 895 informatīvas vēstules ar mērķi aicināt fiziskās personas sakārtot savu nodokļa maksātāja statusu un/vai samaksāt nodokļus, ja tiek gūti ienākumi, kā arī nosūtītas 199 vēstules fiziskām personām ar aicinājumu sniegt VID paskaidrojumu par savu nodokļu maksātāja statusu un iztikas līdzekļiem;
- saistībā ar "aplokšņu algu" izmaksu samazināšanu īstenots pilotprojekts – veikts apsardzes nozares izvērtējums un noteiktas nodokļu maksātāju uzvedības tipoloģijas;
- uzsākts darbs pie mazumtirdzniecības nozares izvērtēšanas, lai apzinātu pasākumu kopumu un īstenojamās aktivitātes, kas veicinātu risku novēršanu vai samazināšanu šajā nozarē.

2022.gadā atklāti un novērsti noziedzīgi nodarījumi valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā:

- uzsākti 676 kriminālprocesi;
- kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 302 kriminālprocesi;
- kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītajos kriminālprocesos konstatēto valstij nodarīto zaudējumu apjoms bija 45,73 milj. eiro, kas ir par 30,20 milj. eiro vairāk nekā 2021.gadā;
- kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītajos kriminālprocesos novērsta kaitējums gadījumos, kad to ir iespējams aprēķināt, bija 338,8 tūkst. eiro;
- manta 1,01 milj. eiro apmērā atzīta par noziedzīgi iegūtu un ieskaitīta valsts budžetā (par 19,7% vairāk nekā 2021.gadā);
- atklāta un pārtraukta 18 organizēto noziedzīgo grupējumu (ONG) darbība, no tiem deviņi valsts ieņēmumu jomā, četri – akcīzes preču jomā un pieci narkotisko vielu jomā, kas kopumā ir par diviem ONG vairāk nekā 2021.gadā;

- uzsākti 27 kriminālprocesi par skaidras naudas nedeklarēšanu vai nepatiesu deklarēšanu un/vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, 13 kriminālprocesi nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai;
- uzsākti 33 kriminālprocesi par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, no tiem 17 kriminālprocesi par skaidras naudas legalizāciju, kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 17 kriminālprocesi, no tiem trīs kriminālprocesi par skaidras naudas legalizāciju;
- uzsākti 114 kriminālprocesi par starptautisko organizāciju un Latvijas Republikas noteikto sankciju pārkāpšanu.

Lai pilnveidotu un efektīvizētu noziedzīgu nodarījumu valsts ieņēmumu un muitas lietu jomā atklāšanu un novēršanu, 2022.gadā turpinājās Nodokļu un muitas policijas pārvaldes darbības un attīstības stratēģijā 2021.–2024.gadam noteikto Nodokļu un muitas policijas pārvaldes galveno attīstības virzienu īstenošana:

- analītiskās un izlūkošanas kapacitātes stiprināšana – kriminālizlūkošanas modeļa ieviešana;
- resursu novirzīšana tādu noziedzīgu nodarījumu atklāšanā, kas būtiski palielina valsts budžeta ieņēmumus;
- darbības efektivitātes palielināšana – resursu konsolidācija, stiprinot sinerģiju starp finanšu un muitas struktūrvienībām.

Būtiskākie atklātie noziedzīgie nodarījumi:

- atklāta vairāk nekā 600 kg hašiša kontrabanda, kas tika mēģināta īstenot zirgu transportēšanas aizsegā grīdas nodalījumos izveidotajos slēņos;
- atklāta nelikumīga 15 tonnu tabakas izstrādājumu aprīte (ja tabakas izstrādājumi būtu realizēti Latvijas tirgū, pēc sākotnējiem aprēķiniem valstij būtu nodarīti zaudējumi nenomaksātā akcīzes nodokļa veidā ne mazāk kā 1,24 milj. eiro apmērā);

- apturēta tāda noziedzīga grupējuma darbība, kas nodarbojās ar PVN izkrāpšanu taksometru pakalpojumu jomā un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju lielā apmērā, nodarot zaudējumus valsts budžetam vairāk nekā 600 tūkst. eiro apmērā (mantisko jautājumu nodrošināšanai uzlikti aresti 62 automobiļiem);

- aizturēta personu grupa, kas nodarbojās ar viltotu medikamentu kontrabandu no Indijas un Latviju un to realizēšanu Eiropas valstīs. Veicot vairākas sankcionētas kratīšanas, tika atrasti un izņemti vairāk nekā 306 000 tablešu. Šo tablešu realizācija "melnajā" tirgū sasniegtu aptuveni 1,5 milj. eiro peļņu.

Nozīmīgākie 2022.gadā prokuratūrai nosūtītie kriminālprocesi kriminālvajāšanas uzsākšanai:

- pret trīs personām par "aploksņu algu" izmaksu un izvairīšanos no nodokļu nomaksas (kopējais valsts budžetam nodarītais kaitējums ir vairāk nekā 67 tūkst. eiro);
- pret personu grupu par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu 144,78 milj. eiro un 4,89 milj. ASV dolāru apmērā (mantisko jautājumu risināšanai aizdomās turēto personu sešiem nekustamajiem īpašumiem, kuru kopējā vērtība ir ne mazāk kā 880 tūkst. eiro, automobiļiem, kuru kopējā vērtība ir ne mazāk kā 149 tūkst. eiro, un naudas līdzekļiem 567,55 tūkst. eiro apmērā ir uzlikti aresti); pret trīs personām par neatļautām darbībām ar muižošanai pakļautām precēm, tādējādi nodarot valsts budžetam zaudējumus 33 milj. eiro.

Kontrabandas apkarošanā VID struktūrvienību darbības rezultātā 2022.gadā tika izņemtas akcīzes preces un narkotiskās vielas:

- cigaretes – 17 865 516 gab.;
- tabaka – 15 077 kg;
- alkoholiskie dzērieni – 5 850 litri;
- degviela – 37 612 litri;
- narkotiskās vielas, kuras apstiprinātas ekspertīzē, – 648 560,2 grammi.

Reaģējot uz Krievijas militāro iebrukumu Ukrainā, ES noteica sankcijas pret Krieviju un Baltkrieviju, tās arvien paplašinot.

Muitas pārvaldes amatpersonas, nodrošinot pastiprinātu kontroli, 2022.gadā konstatēja kopumā 3183 pārkāpumus, kas saistīti ar sankciju neievērošanu. 2280 gadījumos muita liedza ievest Latvijā no Krievijas un Baltkrievijas sankcijām pakļautas preces, bet 903 gadījumos tika liegts izvest no ES noteiktas preces, kā arī skaidru naudu.

Lai nodrošinātu sabiedrības un ES vienotā tirgus aizsardzību, tiek veikta uz un no trešajām valstīm pārvietoto preču kravu dokumentārā un muitas fiziskā kontrole. 2022.gadā muitas kontroles pasākumu rezultātā novērsto pārkāpumu skaits palielinājās 2,1 reizi, novēršot 10 031 muitas noteikumu pārkāpumu (2021.gadā novērsti 4644 pārkāpumi).

Lai veicinātu **cīņu pret noziedzīgi iegūto līdzekļu un terorisma finansēšanu**, 2022.gadā:

- veikta 851 riska analizē pamatota klātienes pārbaude, kas ir par 28,4% vairāk nekā 2021.gadā, un 16 neklātienes pārbaudes;
- kopumā par pieņemtajiem 94 lēmumiem piemērotas sankcijas 67,9 tūkst. eiro apmērā, tajā skaitā par Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma pārkāpumiem pieņemti 48 lēmumi par sankciju piemērošanu 7,45 tūkst. eiro apmērā;
- 759 pārbaudēs konstatēts, ka NILLTPFN likuma subjektu darbība 87,54% gadījumos atbilst NILLTPFN likuma un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma prasībām, kas ir par 6,5 procentpunktiem vairāk, nekā plānots 2022.gadā (81%);
- pārbaudžu rezultātā sagatavoti 16 materiāli nosūtīšanai tiesībaizsardzības iestādēm.

Saskaņā ar Pasākumu plānā NILLTPFN laikposmam no 2020. līdz 2022.gadam noteikto VID 2022.gadā ir īstenojis vairākus būtiskus pasākumus:

- aktualizētas vadlīnijas VID uzraugāmajiem NILLTPFN likuma subjektiem, precizējot Finanšu darījumu darba grupas (FATF) augsta riska trešo valstu sarakstu;
- veikti NILLTPFN likuma subjektu izglītošanas pasākumi (tīmekļseminārs, e-mācības) un sniegtas konsultācijas;
- izstrādāts izvērtējums par nepieciešamību licencēt virtuālās valūtas pakalpojumu sniedzējus;
- pilnveidots normatīvais regulējums, 2022.gada 1.jūlijā stājoties spēkā Ministru kabineta 2022.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.380 "Noteikumi par reliģisko organizāciju un to iestāžu gada pārskatiem un grāmatvedības kārtošānu vienkāršā ieraksta sistēmā", kuros noteikts, ka reliģiskām organizācijām un to iestādēm līdzīgi kā biedrībām un nodibinājumiem ir pienākums ziedojumu un dāvinājumu pārskatā atsevišķi atšifrēt skaidrā un bezskaidrā naudā saņemto ziedojumu un dāvinājumu atlikumus pārskata gada sākumā, kā arī pārskata gada laikā saņemto ziedojumu un dāvinājumu summas skaidrā un bezskaidrā naudā;
- uzsākts darbs pie Sektorālā risku novērtējuma izstrādes par 2020.–2022.gadu.

Profesionāli, lojāli, godīgi, atbildīgi un uz sadarbību vērsti darbinieki

DARBĪBAS REZULTĀTI	RĀDĪTĀJS	IZPILDE	INFORMĀCIJA PAR IZPILDI
"Sadarbība" – uzlabojusies VID darbinieku savstarpējā sadarbība	VID darbinieku vidējais vērtējums 10 ballu sistēmā par apgalvojumu "Manā kolektīvā attiecības ar kolēģiem ir labas un sekmē darba produktivitāti" (pēc VID pasūtītā darbinieku apmierinātības pētījuma rezultātiem)	2020 – X 2021 – 8,59 2022 – X	VID darbinieku apmierinātības pētījums tiek veikts reizi divos gados. Saskaņā ar pētījuma rezultātiem VID darbinieku savstarpējā sadarbība ir uzlabojusies. VID darbinieku vidējais vērtējums 10 ballu sistēmā par apgalvojumu "Manā kolektīvā attiecības ar kolēģiem ir labas un sekmē darba produktivitāti" 2021.gadā pārsniedz plānoto vērtību par 0,29 ballēm (prognoze 8,30).
"Lojalitāte" – paaugstinājusies VID darbinieku apmierinātība ar VID kā darbavietu	VID darbinieku apmierinātība ar VID kā ar darbavietu, vidējais vērtējums 10 ballu sistēmā (pēc VID pasūtītā darbinieku apmierinātības pētījuma rezultātiem)	2020 – X 2021 – 7,23 2022 – X	VID darbinieku apmierinātības pētījums tiek veikts reizi divos gados. Darbinieku apmierinātības pētījuma rezultāti apliecina, ka ir paaugstinājusies VID darbinieku apmierinātība ar VID kā darbavietu. VID darbinieku apmierinātība 2021.gadā pārsniedz prognozes par 0,23 ballēm (prognoze 7,0).
"Atbildība" – paaugstinājusies VID darbinieku iesaiste	VID nodarbināto iesaistišanās indekss, % (pēc Valsts kancelejas pasūtītā pētījuma rezultātiem)	2020 – pētījums nav veikts 2021 – dati nav pieejami 2022 – 90,15	Saskaņā ar Valsts kancelejas organizēto pētījumu 2022.gadā pētījumā iesaistījās 1573 VID respondenti, pārsniedzot VID nodarbināto iesaistišanās indeksa prognozi par 28,65 procentpunktiem. 2019.gadā pētījumā iesaistījās 746 VID respondenti. Savukārt par 2021.gadu, saistībā ar pārāk mazo dalībnieku skaitu pētījumā (424 respondenti), VID nodarbināto iesaistišanās indekss nav pieejams.
"Profesionalitāte" – VID darbinieku profesionālā izaugsme pozitīvi ietekmē VID attīstību	VID nodarbinātie atzīst, ka veiktie mācību un attīstības pasākumi ir palīdzējuši uzlabot viņu darba sniegumu, vidējais vērtējums 10 ballu sistēmā (pēc VID pasūtītā pētījuma rezultātiem)	2020 – X 2021 – 7,65 2022 – X	Pētījums tiek veikts reizi divos gados. Kopumā VID nodarbinātie atzīst, ka veiktie mācību un attīstības pasākumi ir palīdzējuši uzlabot viņu darba sniegumu. Rādītāja rezultāts 2021.gadā pārsniedz prognozes par 0,05 ballēm (prognoze 7,6).
"Godīgums" – VID darbinieku rīcība veicina VID prestižu	Nodokļu maksātāju un muitas klientu īpatsvars, kuri VID darbinieku uzvedību nodokļu piedziņas, nodokļu kontroles un muitas kontroles pasākumos vērtē kā godprātīgu, % vidējais svērtais (pēc VID pasūtītā pētījuma rezultātiem)	2020 – 87,9 2021 – X 2022 – pētījums nav veikts	VID klientu apmierinātības pētījums tiek veikts reizi divos gados. Saskaņā ar 2020.gada pētījuma rezultātiem rādītāja plānotā vērtība nav sasniegta par 3,1 procentpunktu (prognoze 91,0%).

Sekmēta vadītāju un darbinieku pašattīstība, profesionālā pilnveide un izaugsme:

- tiek nodrošināta piekļuve lekciju un konferenču ierakstiem;
- VID bibliotēka piedāvā vairāk nekā 1400 dažādu grāmatu un deviņas galda spēles komandas sadarbības veicināšanai;
- pieejams grāmatu apmaiņas punkts;
- tiek piedāvāti un ieviesti dažādi pašattīstības rīki (e-buklets "Izaugsmes atbalsta programma", karjeras plānotājs, individuālās attīstības plāns, veidlapa "Mācīšanās kā apzinātība", kas veicina apzinātu pieeju mācībām un dalīšanās ar iegūtajām zināšanām, "KāpNes" – publikācijas par efektīvu vadību un darba vidi);
- E-mācību sistēmā (EMS) tiek piedāvāti 212 dažādu tēmu e-kursi un mācību materiāli;
- 522 dažādos mācību pasākumos (kursos, semināros, tīmekļsemināros), kas ir par 27,0% vairāk nekā 2021.gadā, piedalījušies 13 902 nodarbinātie;
- VID ir 124 iekšējie pasniedzēji, kas 2022.gadā nodrošināja 24% mācību pasākumu un tajos piedalījušies 6090 nodarbinātie;
- jauno darbinieku atbalstam īstenota 231 jauno darbinieku mentoringa programma, kursu "Ievadkurss par darba organizāciju VID" apguvuši 204 jaunie nodarbinātie;
- veikta Muitas pārvaldes jauno darbinieku pamatapmācība, īstenojot muitas amatpersonu pamatapmācības programmu septiņu tēmu blokos par 36 muitas tēmām (par katru tēmu apmācīti vidēji 72 dalībnieki un nodrošināta pamatapmācību materiālu pieejamība VID E-mācību sistēmā);

- organizēti septiņi kvalifikācijas paaugstināšanas kursi klātienē par muitas fiziskās kontroles jautājumiem un viens – par dažādu pārskatu veidošanu, datu atlasī, izmantojot datu noliktavas, kā arī semināri muitas darbinieku profesionālo zināšanu pilnveidošanai (kopumā 2022.gadā kvalifikācijas paaugstināšanasursos apmācītas 306 muitas amatpersonas).

Īstenota telpu optimizēšana un attīstība:

- turpinās VID darba vides un telpu attīstības koncepcijas (2020–2025) īstenošana, izvērtējot pašreizējo telpu izmantošanas intensitāti un veicot pārplānošanas darbus, lai jaunajā darba vidē salāgotu vēlamo ar faktiski nepieciešamo, tajā skaitā izveidotu telpas dažādām funkcionalitātēm (individuālam darbam, sadarbībai, atpūtai) un iekļautu būtiskākos universālā dizaina elementus, proti, lai darbinieki varētu efektīvi strādāt jebkurā darba vietā un vidē;
- reģionos samazināta nomājamo telpu platība – Kuldīgā par 31,38%, Preiļos par 5,54%, Saldū par 33,26%, Aizkrauklē par 27,39% un Dobelē par 26,27% – un turpinās telpu pielāgošana Liepājā, Cēsīs un Daugavpilī;
- VID administratīvajā ēkā Talejas ielā 1, Rīgā īstenota vērienīga darba vietu optimizācija, kas skāra gandrīz visas VID struktūrvienības un VID vadību, rezultātā telpas samazinātas par 5143 m², sasniedzot uz vienu nodarbināto 14 m² (iepriekš bija 16 m²);
- telpu optimizācijas process ietvēra ne tikai platību samazinājumu, bet arī sekmēja energoresursu taupības pasākumu īstenošanu telpu apkurē, apgaismojumā u.c.

Optimizēts autoparks:

- veiktas izmaiņas autoparka transportlīdzekļu sadalījumā un izmantošanā, samazinot to transportlīdzekļu skaitu, kuru gada vidējais nobraukums ir mazāks par 8500 km;
- izveidots shematiskais Transportlīdzekļu uzraudzības un kontroles sistēmas (TUKS) datu izmantošanas apraksts, lai nodrošinātu vienotu transportlīdzekļu izmantošanas uzraudzības un kontroles sistēmu (no ceļazīmēm Centralizētajā resursu vadības sistēmā Horizon tiek analizēti degvielas pārtēriņa vai ekonomijas iemesli, salīdzināti maršruti ar pieteikumiem, kā arī veikti energoresursu (degvielas) taupības pasākumi), bet, iesaistoties resursu ekonomijā valsts pārvaldē kopumā, rezultātā nobraukts par 57 829 km mazāk nekā 2021.gadā;
- noslēgts līgums par pašapkalpošanās transportlīdzekļu mazgāšanas pakalpojumu nodrošināšanu, kas nodrošina iespēju vismaz uz pusi samazināt izmaksas viena transportlīdzekļa virsbūves mazgāšanai.

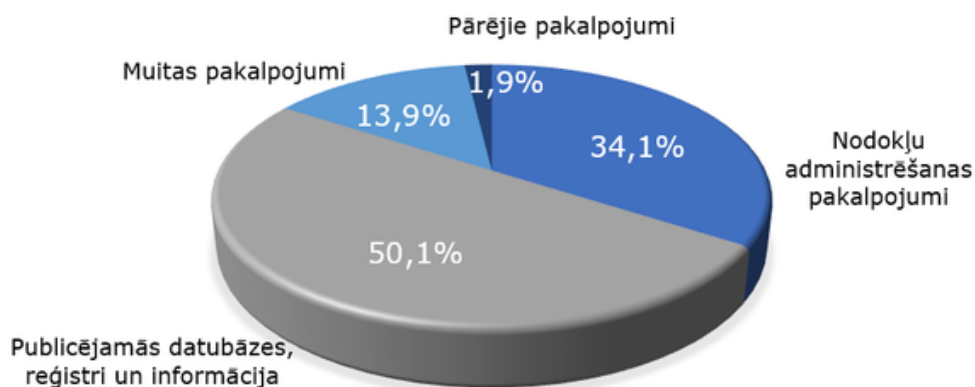
VID vērtību iedzīvināšanai un efektīvas iekšējās komunikācijas veicināšanai 2022.gadā:

- turpināja darbību VID vērtību vēstnešu kustība;
- organizēti nozīmīgi projekti, piemēram, labdarības projektu sociālās aprūpes namā "Gauja", paneldiskusijas par VID aktuāliem jautājumiem, VID nodarbināto sadraudzības volejbola turnīrs, VID iesaiste Vislatvijas lielajā talkā, tiešsaistes saliedēšanas pasākumi struktūrvienībām, pārgājieni, savstarpējie sportiskie izaicinājumi un galda spēles;
- VID struktūrvienību kolēģi dalījās ar saviem stāstiem un ieteikumiem publikācijās par VID kolēģiem "asins draugiem", par kolēģu ārpus darba talantiem publikācijās "Izceļam VID darbinieku", "Ierādumi Tavai un Tavas komandas labbūtībai u.c.

VID SNIEGTIE PAKALPOJUMI

2022.gadā VID klientiem bija pieejami 228 pakalpojumi, t.sk. 226 jeb 99,1% pakalpojumu pieprasīšana un/vai saņemšana tika nodrošināta elektroniski. Savukārt klātienē varēja pieteikt un saņemt divus pakalpojumus: "Skaidras naudas deklarācija" un "Akcīzes preču pārvietošanas paziņojums". Kopumā VID 2022.gadā sniegti 48 555 587 pakalpojumi, kas ir par 27,8% vairāk nekā 2021.gadā.

VID sniegto pakalpojumu skaits sadalījumā pa pakalpojumu grupām 2022.gadā

No kopējā VID sniegto pakalpojumu klāsta 2022.gadā VID klientiem sniegti 16 574 692 nodokļu administrēšanas pakalpojumi (34,1%), kas ir par 13,71% mazāk nekā 2021.gadā. Nodokļu administrēšanas pakalpojumu samazinājumu ir radījis par 53,23% mazāks iesniegto mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju skaits, par 64,93% mazāks reģistrēto samazinātās patentmaksas maksātāju skaits, ko veicināja izmaiņas normatīvajos aktos, par 17,97% mazāk ir piešķirtas EDS lietotāju tiesības, jo EDS ir iespējams autentificēties, izmantojot www.latvija.lv autentificēšanas rīkus u.c.

VID publiskojamo datu bāzes un reģistru informāciju nodokļu maksātāji izmantoja 24 345 378 gadījumos, kas ir par 52,6% vairāk nekā 2021.gadā, kas liecina par VID publiskojamās datu bāzes un tajā pieejamās informācijas nozīmību. VID publiskojamās datu bāzes un reģistru informācijas īpatsvars kopējā VID sniegto pakalpojumu apjomā 2022.gadā salīdzinājumā ar 2021.gadu ir palielinājies par 8,1 procentpunktu, sasniedzot 50,1%.

Muitas jomā 2022.gadā tika sniegti 6 739 115 pakalpojumi, to skaitā visvairāk sniegtie bija:

- importa muitas deklarāciju noformēšana pasta sūtījumiem (t.sk. H7) (5 400 471 pakalpojums);
- muitas procedūra tranzīts (290 525 pakalpojumi);
- muitas procedūra – laišana brīvā apgrozībā (199 901 pakalpojums);
- akcīzes preču pārvietošanas paziņojums (526 620 pakalpojumi);
- muitas procedūra eksports (211 956 pakalpojumi);
- u.c.

Muitas pakalpojumu īpatsvars kopējā VID sniegto pakalpojumu apjomā 2022.gadā salīdzinājumā ar 2021.gadu ir palielinājies par 9,7 procentpunktiem, sasniedzot 13,9%. To visvairāk ietekmēja importa muitas deklarāciju pasta sūtījumiem straujš skaita palielinājums (par 5 049 639 deklarācijām jeb vairāk nekā 15 reizes salīdzinājumā ar 2021.gadu), pamatojoties uz izmaiņām normatīvajos aktos par pasta sūtījumu deklarēšanu fiziskām personām, nosakot, ka visiem internetā iegādāto preču sūtījumiem no valstīm ārpus ES tiek piemērots PVN un ir jāiesniedz importa muitas deklarācija. Rezultātā pakalpojums "Importa muitas deklarāciju noformēšana pasta sūtījumiem" ir viens no 2022.gadā visbiežāk sniegtajiem pakalpojumiem.

Turklāt VID projekts "Importa muitas deklarācija pasta sūtījumiem" Elektroniskajā muita datu apstrādes sistēmā (EMDAS) ir saņēmis Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas atzinības rakstu, jo šis pakalpojums sniedz iespēju klientiem pašiem sev ērtā laikā un veidā bez pakalpojuma maksas nokārtot muitas formalitātes, paātrinot tādu pasta sūtījumu saņemšanu, kas saņemti no valstīm ārpus ES.

Pārējie pakalpojumi tika nodrošināti 896 402 gadījumos, tai skaitā:

- konsultācijas par normatīvo aktu piemērošanu (563 948 pakalpojumi);
- akcīzes jomas pakalpojumi (146 256 pakalpojumi);
- e-pakalpojumi valsts pārvaldes portālā www.latvija.lv (39 068 pakalpojumi);
- pakalpojumi valsts amatpersonām (76 663 pakalpojumi);
- atbildes uz iesniegumiem par VID kompetencē esošiem jautājumiem (69 869 pakalpojumi);
- VID uzziņa par privātpersonas tiesībām tās konkrētajā tiesiskajā situācijā (465 pakalpojumi);
- maksas pakalpojumi (133 pakalpojumi).

Pārējo pakalpojumu īpatsvars kopējā VID sniegto pakalpojumu apjomā 2022.gadā salīdzinājumā ar 2021.gadu ir samazinājies par 1,3 procentpunktiem, sasniedzot tikai 1,9%. To galvenokārt ietekmēja portālā www.latvija.lv sniegtā e-pakalpojuma "Muitas maksājumu veikšana tiešsaistes režīmā" skaita samazinājums par 69,36%, kas skaidrojams ar to, ka daļu no muitas maksājumiem iespējams veikt pa tiešo no importa muitas deklarācijas EMDAS.

VID sniegtie maksas pakalpojumi 2022.gadā

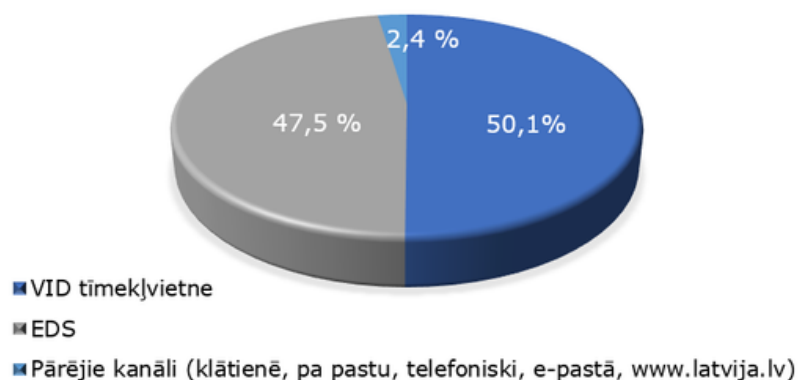
(saskaņā ar Ministru kabineta 2018.gada 19.jūnija noteikumiem Nr.345 "VID maksas pakalpojumu cenrādis")

MAKSAS PAKALPOJUMS	SKAITS
Stingrās uzskaites plombu realizācija	103
Atzinums par iezīmēto (marķēto) naftas produktu atbilstību Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām	18
Preču muietošana ārpus muitas iestādes atrašanās vietas vai darbalaika	11
Analīžu veikšana Kombinētās nomenklatūras koda un TARIC koda noteikšanai	1

Savukārt 10 visbiežāk sniegtie pakalpojumi veido 86,1% no visiem VID sniegtajiem pakalpojumiem.

"Top 10 pakalpojumi" ar lielāko pakalpojuma saņēmēju skaitu 2022.gadā

PAKALPOJUMS	SKAITS
1. Nodokļu parādnieku reģistrs	16 900 126
2. Paziņojums par fiziskajām personām izmaksātajām summām	9 447 294
3. Importa muitas deklarāciju noformēšana pasta sūtījumiem	5 400 471
4. Nodokļu maksātāji un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrs	2 494 161
5. Valsts amatpersonas deklarācijas publicējamā daļa	1 822 139
6. VID PVN maksātāju reģistrs	1 483 932
7. Darba devēja ziņojums	1 106 555
8. Nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto maksājumu pārmaxu atmaksa	1 096 917
9. Gada ienākumu deklarācija	1 018 047
10. Speciālās atļaujas (licences) un izziņas darbībām ar akcīzes precēm	1 022 705

Nozīmīgākie VID pakalpojumu pieteikšanas un saņemšanas kanāli 2022.gadā

2022.gadā salīdzinājumā ar 2021.gadu VID tīmekļvietnē (VID publiskojamu datu bāzē pieejamie reģistri un informācija) sniegto pakalpojumu skaits palielinājies par 8,1 procentpunktu (2021.gadā – 42%), bet samazinājies EDS un Eiropas informācijas sistēmās sniegtie pakalpojumi par 7,5 procentpunktiem (2021.gadā – 55%), bet pārējos kanālos sniegtie pakalpojumi samazinājušies par 0,6 procentpunktiem (2021.gadā – 3%). Tas liecina par VID publiskojamās datu bāzes un publicētās informācijas nozīmīgumu, kā arī par sabiedrības vajadzībām piekļūt VID rīcībā esošajai informācijai.

2022.gadā pa konsultatīvo tālruni sniegto konsultāciju skaits samazinājies par 30%, ko ietekmēja saņemto zvanu skaita samazinājums saistībā ar Covid-19 izbeigšanos un klientu klātienes apkalpošanas atjaunošanu.

Tāpat arī 2022.gadā VID saņēma “eParaksta čempions” apbalvojumu par 2.vietu drošas e-identitātes apliecināšanā ar eParaksta rīkiem publiskajā sektorā, jo EDS bija otrā populārākā informācijas sistēma, kurā lietotāji autorizējās, izmantojot eParaksta identifikāciju.

FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2022.gadam" un finanšu ministra 2022.gada rīkojumiem VID 2022.gadā izlietoja budžetā piešķirtos finanšu līdzekļus atbilstoši apstiprinātajām pamatbudžeta programmu, apakšprogrammu, pasākumu resursu izdevumu segšanai (ieņēmumi) un plānoto izdevumu tāmēm un finansēšanas plāniem.

VID 2022.gada budžeta finansējums un tā izlietojums, eiro

Nr. p.k.	Finansiālais rādītājs	2021.gadā (faktiskā izpilde)	2022.gadā	
			apstiprināts likumā un finanšu ministra rīkojums	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	818 971 333	205 841 956	203 329 204
1.1.	Dotācija	811 928 262	200 526 122	199 038 325
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	285 346	301 396	286 002
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	6 470 116	4 727 678	3 719 443
1.4.	Transferti	287 609	286 760	285 434
2.	Izdevumi (kopā)	819 725 812	206 853 284	203 645 544
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	805 665 844	190 532 945	188 249 849
2.1.1.	kārtējie izdevumi	118 656 144	121 813 586	121 363 524
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	682 216 447	65 001 913	63 892 006
2.1.3.	kārtējie maksājumi ES budžetā un starptautiskā sadarbība	4 785 888	2 460 810	1 737 685
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	7 365	1 256 636	1 256 634
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	14 059 968	16 320 339	15 395 695

VID 2022.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi tika apgūti 203,6 tūkst. eiro jeb 98,4% apmērā no plānotā apmēra.

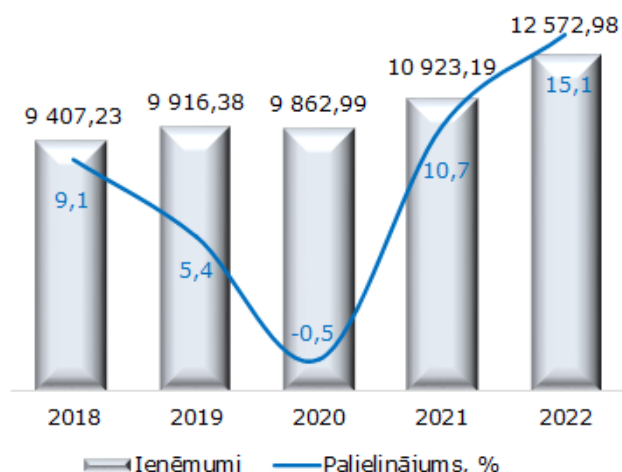
Programmu un apakšprogrammu īstenošanai piešķirtā finansējuma izlietojums 2022.gadā

Programma/apakšprogramma	2022. gadā izlietotais finansējums	
	tūkst. eiro	% no plānotā
33.00.00 programma "Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana"	129 186,9	99,8
62.09.00 apakšprogramma "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana"	2 254,6	95,6
67.07.00 apakšprogramma "Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti"	2,8	56,3
70.07.00 apakšprogramma "Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm"	5,7	100,0
71.07.00 apakšprogramma "Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētie projekti"	484,9	90,4
73.02.00 "Atmaksas valsts pamatbudžetā par citu ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu finansējumu"	1 151,5	100,0
73.06.00 apakšprogramma "Eiropas Komisijas (kopā ar iesaistītajām dalībvalstīm) un tabakas ražotāju nolīgumu ietvaros piešķirtie finanšu līdzekļi"	507,8	53,5
73.07.00 apakšprogramma "Eiropas Kopienas finansētie projekti iekšējā tirgus uzlabošanai nodokļu un muitas sistēmā"	1 538,9	62,3
73.08.00 apakšprogramma "Valsts ieņēmumu dienesta īstenotie projekti finansiālo interešu aizsardzības jomā"	2 916,7	98,5
74.06.00 apakšprogramma "Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi"	841,0	79,2
99.00.00 apakšprogramma "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"	65 754,8	98,3

Prioritāro pasākumu īstenošanai piešķirtais finansējums:

- Ministru kabinets, izskatot prioritāro pasākumu pieteikumus, t.i., pasākumus, kas atbilst Latvijas Nacionālajam attīstības plānam 2021.–2027.gadam un citiem attīstības plānošanas dokumentiem, 2022.gadā apstiprināja finansējumu 2,36 milj. eiro apmērā VID prioritārā pasākuma "VID Nodokļu un muitas policijas pārvaldes kapacitātes stiprināšana un muitas infrastruktūras pilnveidošana" īstenošanai.

VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2022.gadā

VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2018.–2022.gadā, t.sk. 2022.gadā vienotajā nodokļu kontā iemaksātie budžeta ieņēmumi, kas vēl nav attiecināti uz konkrētajiem maksājumu veidiem, milj. eiro

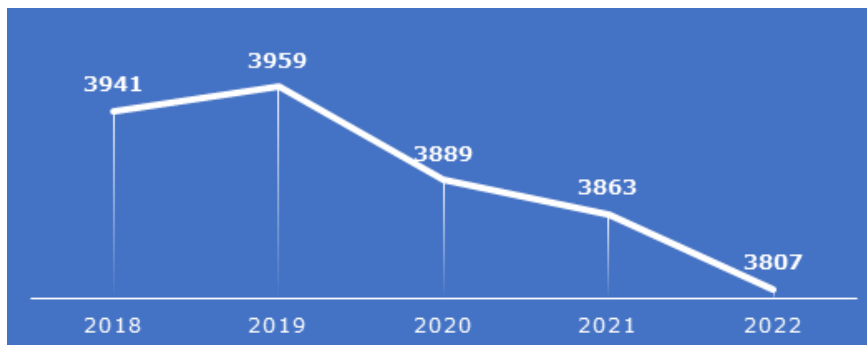
VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi, t.sk. vienotajā nodokļu kontā iemaksātie budžeta ieņēmumi, kas vēl nav attiecināti uz konkrētajiem maksājumu veidiem, 2022.gadā bija 12 572,98 milj. eiro, kas ir par 1553,54 milj. eiro jeb 14,1% vairāk, nekā plānots, tai skaitā nodokļu ieņēmumi iekasēti 12 022,46 milj. eiro jeb par 13,5% vairāk, nekā plānots, bet nenodokļu ieņēmumi iekasēti 532,66 milj. eiro jeb par 25,8% vairāk, nekā plānots.

2022.gadā VID administrētie nodokļu un nenodokļu ieņēmumi valsts kopbudžetā ir iekasēti par 1649,79 milj. eiro jeb 15,1% vairāk nekā 2021.gadā.

2022.gada 2.maijā pirmo reizi Valsts kasei tika iesniegts VID administrēto valsts ieņēmumu gada pārskats, pateicoties VID MAIS vairāku gadu laikā īstenotajiem darbiem, lai nodokļu uzskaiti mūsu valstī varētu veikt atbilstoši uzkrāšanas principam.

PERSONĀLS

2022.gada beigās VID bija 3807 amata vietas, savukārt faktiski nodarbināto skaits – 3409. Gada laikā amata vietu skaits samazināts par 56 amata vietām.

VID amata vietu skaita dinamika 2018.–2022.gadā

No kopējā VID nodarbināto skaita:

76% sievietes

24% vīrieši

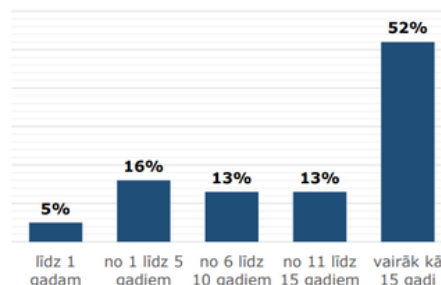

96% augstākā izglītība

89% valsts civildienesta ierēdņi
11% - darbinieki

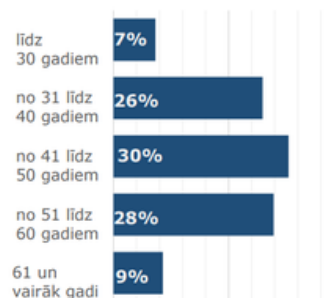
2022.gadā VID valsts civildienesta un darba tiesiskās attiecības uzsāka 233 ierēdņi un darbinieki, bet pārtrauca 312 nodarbinātie. Tādējādi personāla mainības koeficients ir 15,9% (salīdzinājumā ar 2021.gadu samazinājums par 1,8 procentpunktiem), personāla atjaunošanas koeficients – 6,8% (salīdzinājumā ar 2021.gadu samazinājums par 0,5 procentpunktiem), un personāla aiziešanas koeficients – 9,1% (salīdzinājumā ar 2021.gadu samazinājums par 1,2 procentpunktiem).

VID nodarbināto sadalījums pēc darba stāža 2022.gadā

VID darbinieku vidējā mēneša darba samaksa 2022.gadā bija 1610 eiro, kas ir par 4,1% vairāk nekā 2021.gadā.

Par profesionālu, godprātīgu un pašreizējā darbu, nozīmīgu personisko ieguldījumu VID attīstībā un mērķu sasniegšanā 2022.gadā 254 VID nodarbinātajiem piešķirtas VID Goda zīmes, VID Atzinības raksti un Pateicības raksti, kā arī naudas balvas. 10 VID ierēdņiem piešķirti Finanšu ministrijas apbalvojumi.

VID nodarbināto sadalījums pēc vecuma 2022.gadā

Par pārkāpumiem 2022.gadā tika disciplināri sodīti 36 VID nodarbinātie, no tiem 13 nodarbinātajiem piemērots rājiens, 17 – uz laiku samazināta mēnešalga un seši atbrīvoti no amata.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Skaidrai, godīgai un nodokļu maksātājam saprotamai komunikācijai ir ļoti būtiska nozīme. Tā ietekmē uzticēšanos iestādei, kas savukārt pozitīvi ietekmē nodokļu un muitas saistību labprātīgu izpildi. Lai veicinātu izpratni par nodokļu un muitas saistību izpildes nozīmīgumu valsts labklājības izaugsmē, palīdzētu nodokļu maksātājiem izprast un izpildīt savas saistības un izmantot tiesības, kā arī stiprinātu VID kā atvērtas, efektīvas, mūsdienīgas un uz sadarbību vērstas valsts pārvaldes iestādes reputāciju, VID veido aktīvu un mērķtiecīgu komunikāciju ar sabiedrību.

Saziņai ar iedzīvotājiem un uzņēmējiem VID aktīvi izmanto sociālos tīklus Facebook, Twitter, Instagram un LinkedIn, kā arī video koplietošanas platformu YouTube.

2022.gadā VID sekotāju skaits Facebook ir palielinājies par 1134 sekotājiem salīdzinājumā ar sekotāju skaitu 2021.gadā.

VID sekotāju skaits sociālajos tīklos

				
23 432	1691	967	6285	4241

Twitter sekotāju skaits ir palielinājies par 11%, Instagram sekotāju skaits par 12%, kas apliecina arvien pieaugošo sociālo tīklu nozīmīgumu komunikācijā ar iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Kopējais VID sekotāju skaits sociālajos tīklos 2022.gadā ir 36 616 sekotāji.

2022.gada 15.novembrī VID pievienojās valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotajai platformai. Tādējādi iedzīvotājiem informācija par nodokļu un muitas jautājumiem turpmāk būs pieejama mūsdienīgākā un ērtāk lietojamā vietnē.

2 812 308	Vidēji viens lietotājs tīmekļvietnē pavadā	Vidēji 7705	Maksimālais skatījumu skaits – 1. martā
Unikāli skatījumi gadā	~ 3 min	Skatījums dienā	385 545

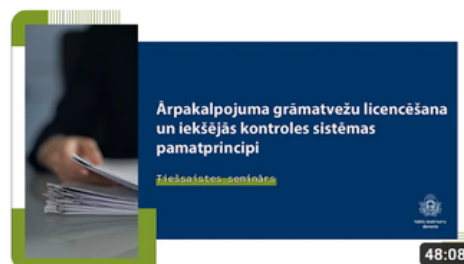
VID tīmekļvietnes apmeklēšanas statistika 2022.gadā

Pārskata gadā VID ir izsūtījis vairāk nekā 200 paziņojumus medijiem (preses relīzes) par dažādiem jautājumiem, gan skaidrojot nodokļu un muitas saistību nosacījumus un izmaiņas tajos, gan informējot par VID pakalpojumiem, gan arī sniedzot sabiedrībai pārskatu par VID darba rezultātiem.

Savukārt ikdienā VID sniedz intervijas un rakstveida atbildes uz plašsaziņas līdzekļu jautājumiem. 2022.gadā sniegtas regulāras VID vadības un ekspertu intervijas un komentāri Latvijas radio un televīzijas kanālu ziņu raidījumos, LTV 1 "Rīta Panorāma", TV 3 "900 sekundes", kā arī citos televīzijas un radio raidījumos. Tāpat sniegtas vairāk nekā 900 rakstveida atbildes un komentāri.

Informatīvi izglītojoši pasākumi klientiem:

- organizēti septiņi tiešsaistes semināri – "Kā ziņot par aizdomīgiem darījumiem goAML sistēmā", "Saimnieciskās darbības ienākumu konts jeb kā maksāt nodokli vienkāršāk", "Arpakalpojuma grāmatvežu licencēšana un iekšējās kontroles sistēmas pamatprincipi", "Grāmatvedības e-dokumentu aprīte", "EDS pārskats "Pārskata perioda apkopojums – salīdzināšana" un citas EDS aktualitātes", "Depozīta sistēma iepakojumam: nodokli un grāmatvedība" un "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" (visu semināru ieraksti un prezentācijas pēc to noslēguma ir brīvi pieejami jebkuram interesantam);

- aktualizēts e-mācību kurss "NILLTPFN likuma un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma izpildes prasības" (gala pārbaudījumu ir nokārtojušas 715 personas (e-mācību kursu "Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma izpildes prasības" nokārtojušas 464 personas));
- publicēti divi jauni e-mācību kursi "Klienta darījumu uzraudzības teorētiskie un praktiskie aspekti" (gala pārbaudījumu nokārtojušas 72 personas) un "Ziņošana par aizdomīgiem darījumiem" (gala pārbaudījumu nokārtojušas 38 personas);
- izveidotas trīs videopamācības – "Kā reģistrēt saimniecisko darbību", "Kā Elektroniskās deklarēšanas sistēmā salīdzināt uzņēmuma grāmatvedības datus", "Kā Elektroniskās deklarēšanas sistēmā iesniegt ziņas par darba ņēmējiem";

- sagatavoti un aktualizēti 388 metodiskie un informatīvie materiāli nodokļu jomā, kas ir par 12,5% vairāk nekā 2021.gadā, un 67 muitas jomā;
- 2022.gada laikā VID ir regulāri izsūtījis jaunumu vēstules vairāk nekā 6000 abonentiem par nodokļu un muita tiesību praktiskas piemērošanas aktualitātēm, VID pakalpojumiem, kā arī semināriem;
- izveidoti 130 uzskates materiāli un infografikas, kas izvietoti VID tīmekļvietnē un sociālajos tīklos;
- 2022.gadā turpināta sadarbība ar Patentu valdi sabiedrības informēšanas iniciatīvas "Viltotā realitāte" īstenošanā, lai informētu sabiedrību par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem un to radīto kaitējumu valsts ekonomikai un iedzīvotājiem;
- 2022.gadā VID iesaistījās sarunu festivāla LAMPA "Valsts mājas" pasākumos, tostarp VID pārstāvji piedalījās diskusijā "[Ne]Pārkāpjamās robežas".

Skolēnu un jauniešu izglītošana un informēšana:

- VID darbinieki sniedz vieslekcijas skolu programmā "Dzīvei gatavs" ietvaros, vadot lekcijas par tēmu "Nodokļi" gan klātienē, gan attālinātās nodarbības papildprogrammā "Karjeras mugursoma" 8. un 9. klašu skolēniem (kopumā novadītas aptuveni 60 lekcijas klātienē un attālināti tiešsaistē, kopskaitā 27 vispārizglītojošajās mācību iestādēs);
- uzrunājot topošos speciālistus, VID piedalījās Latvijas Universitātes Karjeras dienās;
- VID iesaistījās visas Latvijas mēroga akcijās skolēniem Junior Achievement Latvia (JA Latvia) Ēnu dienās un Eiropas Komisijas (EK) pārstāvniecības organizētajā ikgadējā akcijā "Atpakaļ uz skolu/ Atpakaļ uz universitāti 2022";
- ikdienā pēc mācību iestāžu pieprasījuma VID uzņem skolēnu un studentu grupas, kam ir iespēja aplūkot VID telpas un iepazīties ar VID darbu, noklausoties VID speciālistu vadītās lekcijas (kad iespējams, lekciju tēmas tiek pieņemtas topošo speciālistu interesēm un izvēlētajai specialitātei). 2022. gadā VID uzņemtas kopumā 17 skolēnu un studentu grupas no astoņām dažādām mācību iestādēm (augstskolām, koledžām, profesionālajām skolām un vidusskolām).

Lai uzlabotu dialogu ar uzņēmēju biedrībām un asociācijām, nevalstiskajām organizācijām un citām ieinteresētajām pusēm, kā arī kopīgi risinātu dažādus nodokļu administrēšanas un muitas jomas jautājumus, darbojas četras VID konsultatīvās padomes.

2022.gadā kopumā notika sešas VID konsultatīvo padomju sēdes:

- trīs Attīstības konsultatīvās padomes sēdes, kurās tika izskatīti un apspriesti ar jaunās VID attīstības stratēģijas 2023.–2026. gadam izstrādi saistīti jautājumi;
- divas Akcīzes konsultatīvās padomes sēdes, kurās tika izskatīti aktuālie jautājumi akcīzes preču aprītē, akcīzes nodokļa ieņēmumu tendences, plānotās izmaiņas normatīvajos aktos;
- viena Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes sēde, kurā tika izskatīti aktuālie jautājumi muitas jomā, tai skaitā par sankciju piemērošanu, EMDAS2 izstrādes virzību atbilstoši Savienības Muitas kodeksa prasībām, Importa kontroles sistēmas – IKS2 – ieviešanu dzelzceļa transportam.

Kopumā līdz 2022.gada 30.decembrim ir noslēgti vienošanās līgumi ar 43 biedrībām un nozaru asociācijām.

Lai kopīgi cīnītos pret izvairīšanos no nodokļu nomaksas un “aplokšņu algām”, veicinātu godīgas konkurences apstākļus, kā arī ieinteresētu pašus komersantus izrādīt iniciatīvu un izpratni sakārtot savas nozares nodokļu saistību izpildes jautājumus, 2022.gadā VID noslēdza divus jaunus sadarbības līgumus:

- 2022.gada 4.aprīlī ar biedrību “Drošības profesionāļu asociācija”;
- 2022.gada 24.novembrī ar biedrību “Latvijas Būvnieku asociācija”.

Vienlaikus 2022.gadā tika atjaunots viens sadarbības līgums – ar biedrību “Latvijas Transportlīdzekļu Tirdzniecības Asociācija” (LATTA) – un veiktas nepieciešamās izmaiņas līguma nosacījumos.

2022.gadā veiktā pētījuma rezultātā noskaidrots, ka nozaru asociāciju apmierinātības vērtējums par sadarbību ar VID (10 ballu skalā) ir 7,9 balles (par 0,07 ballēm vairāk nekā 2021.gadā).

2023.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2022.gadā uzsākts EK tehniskā atbalsta instrumenta projekts par VID jaunās darbības stratēģijas 2023.–2026.gadam izstrādi un ieviešanu. Tā ietvaros ciešā sadarbībā ar EK piesaistīto konsultāciju pakalpojuma sniedzēju PricewaterhouseCoopers EU Services EESV, iesaistot gan VID ārējos sadarbības partnerus (VID attīstības konsultatīvās padomes locekļus), gan plašu loku iestādes dažāda līmeņa pārstāvju, izstrādāts VID attīstības stratēģijas 2023.–2026.gadam projekts. Tādējādi 2023.gadā tā tiks apstiprināta un turpināta VID kapacitātes stiprināšana, lai nodrošinātu sekmīgu VID attīstības stratēģijas 2023.–2026.gadam īstenošanu.

VID izaicinājumi un prioritātes 2023.gadā:

- attīstīt klientam draudzīgu saziņu un saskarsmi jaunā līmenī un kvalitātē, turpinot veicināt nodokļu un muitas saistību labprātīgu izpildi;
- attīstīt lietotāji orientētus pakalpojumus un digitālos pašapkalpošanās risinājumus;
- turpināt Latvijas Atveseļošanas fonda (AF) plāna projektu īstenošanu:
 - stiprinot analītiku un datu pārvaldību;
 - attīstot digitālos pakalpojumus pārrobežu sadarbības nodokļu jomā veicināšanai;
 - stiprinot muitas kontroles kapacitāti;
- turpināt īstenot elektroniskās nodokļu un muitas vides attīstības projektus;
- modernizēt muitas kontroles punktu infrastruktūru un muitas kontrolei nepieciešamos tehnoloģiskos risinājumus;
- nodrošināt grāmatvedības ārpakalpojuma sniedzēju licencēšanu;
- īstenot EEZ finanšu instrumenta programmas projektus, integrējot VID tiesībsardzības iestādes Nacionālajā kriminālizlūkošanas modeli;
- pilnveidot nodokļu veicināšanas un uzraudzības procesus;
- turpināt VID procesu optimizāciju un automatizāciju;
- turpināt uzturēt “nulles tolerances” principu un īstenot efektīvu pretkorupcijas politiku.

Valsts ieņēmumu
dienests

 @vidgovlv
 @vid_gov
 @vid_gov
 /valsts-ienemumu-dienests
 /vidkomunikacija